

Nepriklausoma

Lietuva

ALP(4)2828

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 9 (45-ti metai) 1985 VASARIO - FEBRUARY 28 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

ISPĖJO SOVIETUS

Naujosios Zelandijos min. pirmininkas David Lange pareiškė, kad Sovietų Sąjunga nesimaišytų šio krašto gine su JAV, uždraudus branduoliniams karo laivams naudotis uostais manevruose.

KARDINGLAS GLEMP BRITANIJOJE

Dešimties dienų vizitui į Britaniją atvyko Lenkijos kardinolas Joseph Glomp.

FONYO GALĖS TĖSTI SAVO ŽYGI

Steve Fonyo, antrasis jaunas kanadietis, paliestas vėžio ligos ir praradęs dėl jos koją, pasiryžo žygiui per Kanadą, kad sukeltų lėšų vėžio ligos tyrinėjimo fondui.

Su dideliu pasiryžimu žiemos metu atlikęs beveik pusę kelionės, pajuto didelį skausmą sveikoje kojoje ir turėjo grįžti į ligoninę tikrinimui.

Laimel, skausmas nebuvo sukeltas vėžio ligos, ir po kelių dienų poilsio bei gydymo, šis jaunuolis vėl keliaus pėsčias per Kanadą.

Jis pasisakė žurnalistams, kad šalčiausiu metų laiku (o ši žiema ypatingai tuo pasižymėjo), šilčiausiai reaguavo į jo žygi Manitobos provincijos gyventojai tiek moraliai, tiek finansinai.

Bus įdomu sužinoti, kaip reaguos Quebec'o provincija šį kartą (Terry Fox žygio metu ji pasižymėjo savo indifferentiškumu).

Atrodo, kad šia proga yra graži galimybė pasireikšti studentijai, skautų organizacijoms, sportininkams mėgėjams ir jų klubams. Juk vien jų jaunimo užtekis padrasinti ir pagerbti jaunojo žmogaus sunkų žygi ir palydėti nors žvilgsniais ir plojimais jam prakeliaujant. Jo žygis atliepia visų šių organizacijų idealams.

GRAIKIJOJE NUŠOVĖ LAIKRAŠČIO LEIDĖJĄ

Iš Atėnų pranešama, kad du teroristai paleido vienuolika kulų į konservatyvaus laikraščio leidėją Nikolą Morufferratos. Jis buvo ekonomistas ir buvęs ministras trispalviu gyvavusios civilinės vyriausybės Graikijoje. Per du metus jis buvo jau antras nužudytas konservatyvaus Atėnų laikraščio leidėjas.

Kairiųjų teroristų grupė buvo pasiskelbusi atsakinga už nužudymą praėjusių metų lapkričio 17 d.

LENKIJOS VYRIAUSYBĖ SUSIPRATO

Iš Varšuvos pranešama, kad Lenkijos vyriausybė paskelbė, jog atsisako savo neseniai paskelbto labai nepuliarus plano reikšmingai ir staigiai pakelti maisto produktų kainas. Vietoje to sutinka palaipsniui pakelti kainas, lygiagrečiai pakeliant mažiausiai uždirbančiųjų atlyginimus.

Ankstyvesnis vyriausybės siūlymas dėl kainų buvo kritikuojamas ir "Solidarność" vadų, ir oficialių, pačios komunistinės vyriausybės suorganizuotų unijų, kurios turėjo užimti uždraustosios "Solidarność" vietą.

Lech Walesa skelbė, kad protestuojant prieš beatodairinį kėlimą kainų, darbininkai streikuos 15 minučių sustartą dieną.

Prieš sutikdama pakeisti planus, vyriausybė įsakė suminti apie 14 "Solidarność" aktyvistų, bijodami ir tų 15 minučių.

• 1984 m. iš Izraelio valstybės iškeliavo ir nebegrižo 17.000 gyventojų. 1983 m. buvo emigravę 3.000. Tikimasi, kad karo veiksams tarp Lebanono ir Izraelio pastoviai aprimus, emigracija sumažės.

STUDENTO LAIMĖ

Iš Texas valstijos, Austin miesto McDonald Universiteto Observatorijos pranešama, kad astronomijos studentui Richard Binzel pavyko pirmą kartą užregistruoti planetos Plutono ir jos mėnulio Sharono eklipsę užtemimą. Apie šio mėnulio egzistenciją mokslininkai žinojo nuo 1978 metų, tačiau dar nepavyko jo tiesioginiai nufotografuoti.

PRIREIKĖ IR POPIEŽIAUS PAGALBOS...

SSSR Užsienio Reikalų ministeris Andrei Gromyko atvyko į Romą kalbėtis su Italijos vyriausybe ir net su popiežium Jonu Paulium II, pristatant Kremliaus argumentaciją prieš JAV kosminio karo planą/vad. Žvaigždžių karu/ir naujų NATO raketų išdėstymą Europoje.

VIENAS MILIJONAS UŽ MENGELE

Už sugavimą ir ištrėmimą dr. Josef Mengele, pasižymėjusio savo nežmoniškais žiaurumais Auschwitzo koncentracijos lageryje Hitlerio valdymo laikais, siūloma 1 milijonas dolerių atly-

3 raketų skrydžio bandymai Kanados teritorijoje praėjo sėkmingai, nors datos buvo pakeistos dėl nepalankių oro sąlygų.

gimimo.

Simon Wienthal'io Holokausto Studijų Centras praneša, kad šią sumą sudės susirūpinusių ir įpykusių asmenų grupė, kuri yra pasipiktinusi, kad po 40 metų budelis ir žmogžudys, nugalabinęs 400.000 žmonių dar yra nesuimtas.

NESILAIKO PAŽADŲ

Sausio 9 dieną min. pako pareigas Quebec'e Bernard Landry buvo pažadėjęs, kad nebus persekiojami asmenys ar įstaigos, kurios turi ne vien prancūzų kalba iškasbas-reklamas. Kaip

prisimename, teisėjas Pierre Boudreault buvo pripažinęs, kad toks draudimas ir Bill 101 panaudojimas yra priešingas provinciniam Žmogaus Teisių ir Laisvių Čarteriui.

Nežiūrint to, Alliance Quebec anglų teisėms ginti grupės pranešimu, buvo nubauti bent du verslininkai už dvikalbių skelbimų vartojimą. Du iš jų gavo kvietimą teisman. Trečias buvo gavęs 25 dol. pabaudą už neatvykimą teisman dėl tokio pat prasižengimo.

Darosi tikrai juokinga ir dar blogiau - patetiška...

PRANEŠA ELTA:

ESTŲ KAREIVIS APIE KAUTYNES AFGANISTANE

Ilgas pasikalbėjimas su demobilizuotu estų kareiviu, kuris tarnavo Afganistane 1981-1982 m., pasirodė naujo estų savilaidinio laikraščio ISEKIRI antrame numeryje. Iš Laisvos Europos Radijo biuletenyje (1984. XII. 18) išspausdintos pasikalbėjimo santraukos susidaro išpūdis, jog eilinis sovietų kareivis Afganistane žiūrė į karo veiksmus pro "sąmyšio, baimės ir neviltingos" prizmę ir jog tai neišvengiamai priveda prie "barbariškų" veiksmų. Jauną estą ypač sukrėtė masinės žudynės, kurių metu sovietų kareiviai pavirsdavo "visiškais laukiniais". Jį taip pat paveikė Afganistane rastas lapelis estų kalba, kuriame sovietų kareiviai buvo raginami "pamiršti" savo ginklus, nešaudyti į afganistaniečius, nepadėti jų laukų. Tačiau, jo žodžiais, nebuvę išeities: dezertyruoti sunku, nes niekas nežino, kuris afganistanietis yra kolaborantas ir kuris kovotojas prieš sovietus. Bet ir patekus į nelaisvę, nedaug vilties išlikti gyvam, nes afganiečių partizanai paprastai neima belaisvių.

Jaunas estų kareivis pasakoja, jog dabar jis suprato, kad jis vaidino okupanto vaidmenį. Kautynių metu, sako jis, "aš apie tai nepagalvojau, nors gal būt kažkur giliai pasamoneje (aš žinojau)... kad jie (kovojo) už savo nepriklausomybę... Gal būt dabar aš esu pasiruošęs pripažinti, kad jie laisvės kovotojai".

NEW YORK TIMES RECENZENTAS PAKALTINTAS RYTŲ EUROPOS TAUTŲ ŠMEIŽIMU

Ukrainiečių istorikas John - Paul Himka taikliai reagavo į lapkričio 11 d. The New York Times knygų skyriuje išspausdintą buvusio OSI vadovo Allan A. Ryan,

Jr. knygos Quiet Neighbors: Prosecuting Nazi War Criminals in America (Taikieji kaimynai: Nacių karo nusikaltėliai Amerikoje traukiami atsakomybėn) recenziją. Gruodžio 23 d. dienraštyje pasirodė Himkos laiškas, kuriame jis rašo; jog jį "supykino visos (ukrainiečių tautos šmeižimas) įterptas straipsnyje apie masines žudynes (Holocaust), kurios "turėjo mus padaryti jautresniais pavo-jams su kuriais susiduriama, kai žeminančios bendrybės nukreipiamos prieš tautines grupes". Himka cituoja šiuos recenzento Blumentalio žodžius: "Kai Holokostą pergyvenusieji pasiliko D. P. stovyklose, imigracijos kvotos buvo palankesnės daugeliui iš jų persekiojimų - pabaltiečiams, ukrainiečiams, lenkams." Anot Himkos, "čia kelioms Rytų Europos tautoms užklijuojama žydų persekiojimo II-jo pasaulinio karo metu etiketė. Ar Blumentalis, arba (NYT) redaktoriai nepagalvojo, kad tokie bendrybiniai tvirtinimai yra tokio paties moralinio lygio, kaip kitos, dar geriau žinomos, rasinės ir tautinės bendrybės?"

"SĄŽINĖS KALINIŲ" ADRESAI FLORIDOS DIENRAŠTYJE

"St. Petersburg Evening Independent" savo lapkričio 29, gruodžio 5, 7 bei 14 d. d. 1984 m. buvo išspausdinęs ilgus Sovietų Sąjungoje "už tikėjamą persekiojamų" asmenų sąrašus. Juose randame 24 Lietuvos katalikus, žydus ir sekmininkus. Pavardes ir adresus suteikė šios organizacijos: National Interreligious Task Force on Soviet Jewry, Čikagoje, Conference on Soviet Jewry, Miami ir Kesteno Kolegija Anglijoje. Skaitytojai informuojami kaip rašyti laiškus "sąžinės kaliniams" bei jų giminėms ir raginami pranešti apie savo patirtį šiuo adresu: "Life-line Letters, the Evening Independent P.O. Box 1121, St. Petersburg, Florida 33731.

DIDŽIOSIOS BRITANIJOS LIETUVIŲ SĄJUNGOS PIRMININKAS ĮTEIKĖ LAIŠKĄ MIN. PIRMINKINKEI

Didžiojoje Britanijoje, besilankant SSRS Aukščiausios Tarybos atstovų delegacijai su Michail Gorbachiov'u, D. Britanijos Lietuvių Sąjungos p-kas J. A. I. k. s. laišku kreipėsi į min. p-kę Margaret Thatcher, prašydama atkreipti dėmesį į tai, kad Sovietų Sąjunga, nebodama Helsinkyje padarytų įsipareigojimų, persekioja Lietuvos katalikų dvasiškią ir tikinčiuosius. Laiške išvardinti 13 lietuvių sąžinės kaliniai sovietiniuose konclageriuose, pabrėžiant, kad jų skaičius yra žymiai didesnis. J. Alkis prašė tą Žmogaus Teisių pažeidimą iškelti per susitikimą su Gorbachiov'u ir priminti jam, jog kalinių paleidimas prisidėtų prie Rytų-Vakarų santykių pagerėjimo

APIE KUN. MATULIONĮ PRANEŠA LIC

SAUSIO pabaigoje Lietuvoje buvo nuteistas kun. Jonas - Kastytis Matulionis 3 metams laisvės atėmimu.

Lietuvių Informacijos Centras praneša, kad nors kaltinimas nežinomas, saugumas jį vadina "apsišaukėliu", t. y. netirku kunigu, nes baigęs ne oficialiąją seminariją. Jis įstojo ir baigė neakivaizdinę kunigų seminariją, karkai valdžios kontroliuojama oficialiai jo nepriėmė. Baigęs seminariją, jis vikaravo pas anksčiau suimtą kun. Sigitą Tamkevičių Kybartuose.

KONGRESMANAS UŽTARIA KUN. MATULAITĮ

JAV-ių Atstovų Rūmų narys ir vienas Kongreso Žmogaus Teisių grupės pirmininkų John E. Porter sausio 7 d. laišku išreiškė SSRS ambasadoriui Anatolij Dobrynin'ui savo ir savo kolegų susirūpinimą kunigo Jono-Kastyčio Matulionio suėmimu. "Man atrodo", rašo kongresmanas, "kad Tėvas Matulionis persekiojamas už jo tvirtus religinius įsitikinimus. Kaip jūs žinote, jūsų vyriausybė įsipareigojo garantuoti Helsinkio Baigminiame Akte išvardintas Žmogaus Teises ir religijos laisvę, kurią užtikrina Jungtinių Tautų Deklaracija apie Visų Religinės Intoleracijos Formų Panaikinimą. Aš raginu jus užstoti Tėvą Matulionį ir pasirūpinti, kad jis būtų paleistas iš kalėjimo. Aš tikiuosi, kad jūs imsitės žygių šiuo reikalu ir išnaudosite šią padėtį pademonstruoti jūsų valstybės norą pagerinti JAV-SSSR santykius."

ATGARSIAI Į "ELTOS" BIULETENĮ

ELTOS biuletenį anglų kalba pastaruoju metu užsisakė BUFFALO UNIVERSITETAS ir AIDE à L'EGLISE en DETRESSE (PAGALBA BAŽNYČIAI PRIEŠPAUDOJE), organizacija Belgijoje. Pastarosios atstovas rašo: "Mes labai domimės padėtimi Lietuvoje, kaip ir kitose šalyse, kur siaučia persekiojimas". Ištrauką iš ELTOJE paskelbto Balio Gajausko straipsnio apie rusinimą persispausdino Londone leidžiamas Soviet Nationality Survey (Sovietų Tautybių Apžvalga, 1984 m. gruodis).

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.O.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 18,00

Rėmėjo – \$ 25,00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Montrealio miesto ir apylinkės lietuvių, susirinkusių 1985-ųjų metų VASARIO 17 d. Montrealyje, Verdune paminėti 67-ąsias Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės Atstatymo Metines,

REZOLIUCIJA

Tūkstantis devyni šimtai aštuonioliktų metų vasario 16 d. lietuvių tauta atstatė Lietuvos nepriklausomybę. Lietuva garantavo visiems piliečiams laisvę reikšti savo kūrybines galias. Lietuva nesikišo į kitų valstybių vidaus reikalus ir laikėsi tarptautinių susitarimų ir įsipareigojimų.

Tačiau po dvidešimt dviejų laisvo gyvenimo metų, Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą, tuo užbaigdama jos nepriklausomybę. Bet okupantai vis negali nuslopinti lietuvių tikiškos, kultūrinės ir ideologinės laisvės troškimo. Per paskutinius keturiasdešimt penkis metus lietuviai pareiškė savo pasipriešinimą įvairiais grupiniais ir individuales būdais: partizanų kovomis, riaušėmis, susidėginimais ir pabėgimais. Nors Sovietų Sąjunga žiauriai bando šiuos nepaklusnumo gestus sulaukyti, jie tebesitęsia.

Be tarptautinės bendruomenės pripažinimo ir paramos, mūsų kenčiančių tautiečių kova pasidaro beprasmiška, be reikšmės. Mes, Kanados lietuviai, jaučiame moralinę pareigą kalbėti jų vardu, nes jų balsai jėga nuslopinti.

Jų vardu, Pone Ministeri Pirmininke, mes prašome kad ne tik Lietuvos, bet ir kitų Sovietų Sąjungos okupuotų kraštų nepriklausomybės klausimas būtų iškeltas Jungtinių Tautose.

Mes prašome Kanados vyriausybę reikalauti, kad Sovietų Sąjunga laikytųsi Helsinkio susitarimo ir paleistų visus politinius kalinius iš koncentracijos stovyklų, kalėjimų, psichiatrinį ligoninių bei kitų kankinimo vietų.

Mes prašome, kad Kanados balsas būtų prijungtas prie kitų laisvo pasaulio balsų, smerkiančių Sovietų Sąjungos priespaudą, kankinimą ir genocidą.

IŠ ALMA MATER Nr.3

INFORMACIJOS

"URA" VIETOJE LIETUVIŠKO "VALIO"

Šių metų balandžio 27 dienos vėlai vakare Vilniuje, Lenino prospekte prie konservatorijos, buvo išrikiuotos moksleivių kolonos, kad išmokyti per Gegužės pirmąją tikamai pražygiuoti pro tribūną. Nors ir lijo lietus, bet moksleiviai buvo treniruojami gana ilgai. Bet idomu tai, kad moksleiviai privalėjo vietoj lietuviško "valio!" šaukti rusiškai "ura!" Buvo įsakymai taip šaukti ir tada, kai teks žygiuoti pro tribūną. Partijai ir vyriausybei, pasirodo, nepatinka net ir "sveikinimai", jeigu jie tariai lietuviškai.

"KOMENTUOTI TIK RUSIŠKAI"

Birželio mėnesio pabaigoje prie Vilniaus /Riešėje/ vyko žirgų sportinės varžybos, kuriose dalyvavo jaunieji. Paprastai per garsiakalbį tokiais atvejais įprasta varžybų eiga ir rezultatus komentuoti lietuvių ir rusų kalbomis. Šį kartą buvo kitaip: žiūrovių tegirdėjo tik... rusiškai. Pasirodo, į varžybas buvo atvykęs atstovas iš Maskvos. Šis ir įsakė "kommentuoti tik rusiškai".

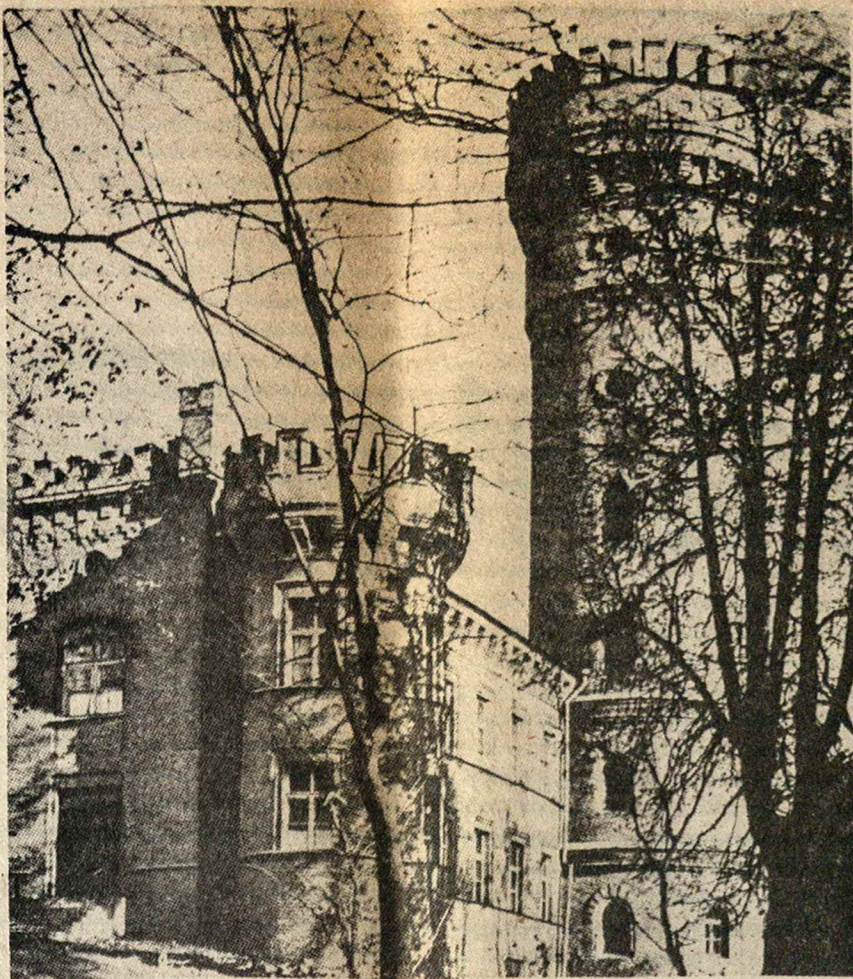
/Reikia tikėtis, kad jam išvykus, atsipalaidavus nuo vaišingumo, grįžo į savo gimtąją kalbą komentatoriai... "NL" Red./.

AR ŽINOTE?

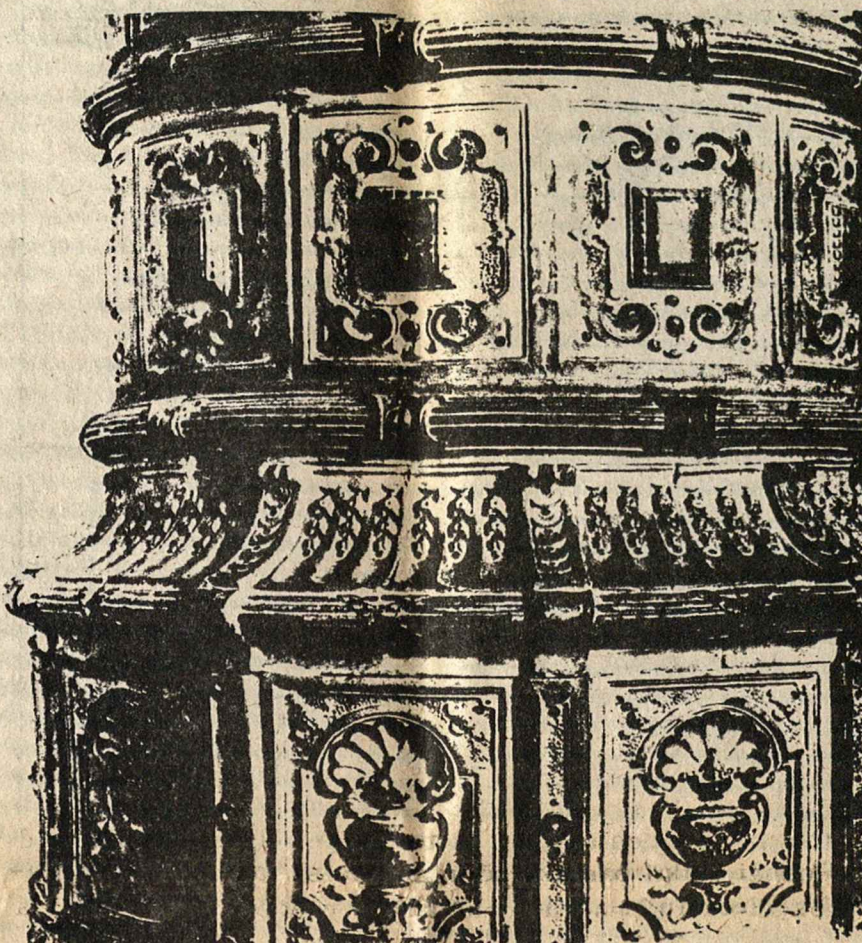
Ar žinote, kad nėra Lietuvos komunistų partijos? Jei kas norėtų teigti kitaip ir, pavyzdžiui, sakyti, kad yra net Lietuvos komunistų partijos Centro komitetas, kad yra net toks užrašas prie vieno namo Vilniuje, Lenino prospekte ir t.t., paprašykite tokio dirstelėti į partinį bilietą. Juodu ant balto išitinkinsite, kad asmuo, parodęs partinį bilietą, yra ne LKP, o TSKP narys. Jokia Lietuvos komunistų partija neatsispindi šiame svarbiausiame partiniame dokumente. O jeigu nėra LKP narių, tai iš kurgi ta partija?

MAIRONIS PAMINKLAS KAUNE

Kaune, priešais buvusius poeto Maironio namus, yra pastatytas Maironio paminklas. Bet šiuo metu tas paminklas, matyt, nepageidaujamas, ypač nenorima, kad juo domėtųsi ekskursantai. Ekskursijų vadovams įsakyma pro šį paminklą praeiti tylomis. O jeigu kas iš ekskursantų pasiteirautų apie šį paminklą, pasitenkinti tik trumpu trafaretiniu paaiškinimu, kad tai... "paminklas poetui".
2 psl.

Raudonės pilies didysis ir pietvakarių bokštai

Raudonės pilies pirmojo aukšto krosnies fragmentas

KUR EINA LEŠOS UŽ KULTŪRINIŲ PAMINKLŲ LANKYMĄ

Už respublikos kultūros paminklų /muziejų ir kt./ lankymą yra nustatytas tam tikras mokestis, kurį sumoka lankytojai. Surinkta apie šeši milijonai rublių. Idomu, kam skiriamas šitie pinigai? Pasirodo, kad šitie pinigai plaukia ne į Lietuvos, o į Maskvos /!/ biudžetą.

NEPATINKA VILNIAUS SENAMIESTIS

Turistai, atvykę iš TSRS gilumos, yra vedžiojami ir po senamiestį. Bet Vilniaus unikalūs architektūrinis ansamblis, duodas visam miestui veidą ir nepakartojamą grožį, nemažam turistų skaičiui nedaro įspūdžio. Pasi-taiko jų tarpe ir tokių, kurie stebisi, kad iki šiol nenu-griauti seni namai, nepraplatintos gatvės... Kai kurie net pasiteirauja, kada bus pradėtas Vilniaus senamiesčio modernizavimas aukščiau nusakyta kryptimi.

VIETOJ SATYROS IR HUMORO

KRITIKOS "PERLAS"

Iš spaudos išėjo J. Baltušio "Sakmė apie Južą", kur bandoma pavaizduoti kaimo žmogų, be galo darbštų ir visą savo dėmesį nukreipusį į žemę. Apie šią sakmę ilgą recenziją galima perskaityti "Literatūroje ir mene" /Vilnius, 1979 birželio 23, nr. 25/. Jos autorius - P. Bražėnas.

Čia nesvarstysime, ko verta J. Baltušio knyga. Idomiau, kaip ją vertina recenzentas, kaip jis "idėjiškai" ją įprasmina, susieja su dabartiniais "partijos iškeltais uždaviniais", nes tarybinė literatūra visada buvo ir yra ginklas partijos uždaviniams "įgyvendinti". Juo labiau, kad knygoje, kaip pastebi ir P. Bražėnas, ne viskas atitinka įprastą modelį: "...autorius imasi tyrinėti žmogaus ir žemės draugystės variantą, kai tarp žmogaus ir žemės lyg ir nelieka tarpininkų". O koks rezultatas? Skaitykime ištraukėlę iš pačios knygos: "Bumble ligi pat užvožio privaryta grūdų", "ir dešrų, gerai rūkytų, ringės kaip dvaro ratlankiai, ir skilandžiai sulig gera statine, per balanėles užveržta, Kvepia, neša rūkesiu ir laukiniu česnakėliu..." /čia skaitytojų labai atsiprašome, kad sužadintume apetitą ir sukėlėme tolimus prisiminimus. Bet tą pačią knygos vietą cituoja ir recenzentas/.

O gal čia vaizduojama buožė ir jo gėrybės, gautos naudojant svetimą darbą? Juk J. Baltušis dažnai rodydavo tokius tipus. Pasirodo, šį kartą yra kiek kitaip. Skaitykime toliau: "Atėjo /Juza-mūsų pastaba/ gi į vikšvas, prie Pavirvės, kur geras šuo neužklysdavo, o paėmė jį darbar. Ir nieko dykai, nieko iš kito malonės, vis per darbą, naktis nemiegotas, prakaitu praustus ryšus" /gaila, kad J. Baltušis savo Juzos nepavaizdavo 1941 m. birželio 14-18 dienų laikotarpiu, kada.../.

„NL“ ELEKTRONINĖS MAŠINĖLĖS VAJUS

MALONŲS "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SKAITYTOJAI IR RĖMĖJAI, -

Praeityje ne vieną kartą buvo kreiptasi į Jus šio laikraščio reikalais, ir visuomet buvo rastas bendrų laikraščio reikalų supratimas bei parama.

Todėl ir šį kartą vėl drįstame kreiptis į jus "NL" opiu reikalu, išlaikant tolimesnę laikraščio egzistenciją.

Bet kokią darbui atlikti yra reikalinga turėti priemonės - įrankiai. Jau ne kartą esate pastebėję "NL" laikraščio puslapiuose esančių raidžių įvairius nelygumus, bei jų netinkamumą. Turimos laikraščio tekstui specialios rinkimo mašinėlės per 15-20 metų baigia susidėvėti. Jos dažnai genda, o jų laikini pataisymai kas metai kainuoja vis didesnes sumas.

Žvelgdami į laikraščio ateitį, "Nepriklausomos Lietuvos" Valdyba, tikėdama ankstyvesniais "NL" skaitytojų pritarimais bei parama, nutarė įsigyti reikiamą pagrintą, specialią laikraščių tekstams rašyti elektroninę mašinėlę, kuri kainuoja apie 3.500 dolerių.

TUO REIKALU "NL" VALDYBA SKELBIA RAŠOMOSIOS MAŠINĖLĖS ĮSIGIJIMO VAJŲ ir kreipiasi į visus "NL" skaitytojus bei visą lietuvišką institucijas, pagal galimybę prisidėti pinigine arba ir paremti rašomosios mašinėlės įsigijimą. Visi aukotojai bus skelbiami spaudoje.

Tikėdami jūsų nuoširdumu, mieli skaitytojai, "NL" Valdyba iš anksto yra dėkinga visiems, kurie prisidės prie lietuviško spausdinto žodžio gyvastingumo išvilioje.

"NL" VALDYBA

KNYGOS

Liudas Vasaris

Kai prie ratelio motina išmokė
Pažint raides /gilai į širdį jos įsmigo!/,
Pradėjau /š/ aš svajot gyvenimą kitokį
Ir nutariau jau niekad nesiskirti su knygom.
Kibau visa širdim į pažinimo medį
Per ištisas naktis... Net poilsui negulės...
Tiesos troškimas taip mane į šviesą vedė
Mažoj, skurdžioj grytelėj prie blankios spingulės.
Bet nuoskaudos nėra - svajonė išsipildė!
Jau man pasiekiamas didžiulis lobis šiandien -
Jau kalba man šimtai širdžių į mano širdį,
Aš visas gyvenau šviesos srovėj paskendęs!
/Vilnius, 1979 m./

o o o o o

P. Bražėnas nebūtų tarybinis kritikas, jei nepasakytų bent šitaip: Kitu atveju tokius puslapius galbūt skaitytum kaip konkretaus personažo meninę charakteristiką. O šiandien, po žinomų partijos nutarimų dėl tolimesnio žemės ūkio vystymo, kai dėmesys pagalbiniam žemdirbio ūkiui, kai kur per anksti pasmerktam, iškeltas iki valstybinės politikos rango, tie patys puslapiai įgauna gilią publicistinę prasmę. Net paprasčiausias žemės lopas turi maitinti žemdirbį, ir ne tik jį, jeigu tą žemę dirba darbščios ir mylinčios rankos, jeigu žemė turi tikrą šeimininką".

Toliau nesvarstysime, kada lietuvis žemdirbys pamilo žemę, kada jis tapo pavydėtinais darbštus, kada jis tikrai jautėsi žemės šeimininku ir t.t. Nespręskime, ar žemė dabar turi tikrą šeimininką, ir kodėl "pagalbinis ūkis" - "brandaus socializmo" metu - "iškeltas iki valstybinio rango"... P. Bražėno menas patiekia J. Baltušio knygą apie praeitį "dabrtinių partijos iškeltų uždavinių šviesoje" yra tiesiog stebėtinas! Į tai ir atkreipėme dėmesį.

J. ANIČO KARJEROS VINGIAI

Šiuo metu jau nesunku įžvelgti, ko paskutiniu metu intensyviai siekė J. Aničas: pirmiausia tapti Aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo ministru, o vėliau - grįžti į CK ir ten užimti nemažesnę postą, kaip sekretoriaus. Bet, norėdamas, kad tai sklandžiai eitų, reikėjo šalinti visas kliūtis ir, svarbiausia, taip nuskambėti, kad aidas pasiektų Maskvą, ir joje jis, Aničas, būtų populiarus. Pirmiausia Aničas nutarė veikti ateizmo srityje. Jis suprato, kad skleisdamas ateizmą, puldamas K. Bažnyčią Lietuvoje, geriausiai įsiteiks Maskvai. Bet to neužteko. Reikėjo pulti ir lietuvių tautinę kultūrą, ypač kuriama svetur. Žodžiu, jis turėjo Maskvos akyse pasirodyti, kaip ulausias okupacinės valdžios talkininkas, darąs viską, kas Maskvai pageidaujama.

Kalbama, kad jam buvo pasiūlytas Lietuvos TSR Švietimo ministro postas. Mat, šioje įstaigoje dabar ypač reikalingas tokio tipo ateistas, kokių pasigarsino Aničas. Bet jis nesutikęs, nes šis postas neatitiktų jo "tolimesnio kelio".

Beje, J. Aničas pražiūrėjo vieną detalę... Aukštesni už jį pareigūnai pajuto pavojų: jei Aničas veiks taip toliau, ko gero, jie patys Maskvos akyse liks antroje vietoje, šešėlyje. Ir kol dar nevēlu, kol dar jų pačių rankose šokia tokia galimybė ir valdžia, reikia kuo greičiausiai padaryti taip, kad Aničo kelias į aukščiausius postus pasunkėtų. Žinoma, visiškai nesvarbu, kad Aničas dergia religiją ir tautinę kultūrą /jie patys irgi tą daro/, bet svarbu patiems gelbėti savo šiltas vietas. Tad ir nutaria Aničą "paaukštinti" - paskirti Pedagoginio instituto rektoriumi. Pareigos skamba labai garsingai, bet visiems aišku, kad institute reikia gerokai pasitempti. Be to, institutas pavaldus daug kam... rektorius turi atsivėlgti net ir į švietimo ministro nuomonę, nekalbant apie aukštojo mokslo ministrą...

Mes nežinome, kaip jaučiasi J. Aničas, kaip jis save "garsina" toliau, bet tik aišku viena - "savo amato nemesis".

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

APIE KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĘ

Prisiminti - Sužinoti

Dr. Petras Lukoševičius
(tęsinys)

TREČIOJI tremtinių imigracija, su mažomis išimtimis prasidėjo apie 1947 metų vasarą ir ankstyvą rudenį. Pirmiausia Kanadon atvyko artimi giminės, miškakirčiai, kasyklų bei glėžinkelio tiesimo ir remontavimo darbininkai, tarnaitės ir kiti. Kadangi Kanada gana anksti pradėjo verbuoti imigrantus, todėl galėjo pasirinkti labai didelį procentą jaunų žmonių. Tikslai vėliau buvo priimamos šeimos, ir pirma leidžiamas šeimos tėvas, kad susiradęs darbą bei sutaupęs kiek pinigų galėtų garantuoti šeimos išlaikymą. Tokiu būdu pirmieji keli metai buvo labai judrūs ne tik imigraciniu, bet ir organizaciniu požiūriu. Visose kolonijose perpildyti parengimai ir gegužinės, kurių metu buvo norima vėl susitikti Vokietijoje įsigytus draugus, gimines ar pažįstamus. Pamažu pradėta įsijungti į veikiančias organizacijas. Taip užvirė organizacinis darbas ir to pasėkoje 1949 metais, berods sausio mėn. 29-30 dienomis Montrealyje buvo suauktas Kanados Lietuvių Seimas, vadovaujant Kanados Lietuvių Centro Tarybai. Tą Seimą iš vienos pusės reikia laikyti Nelaiminguoju Seimu, nes kilę nesusipratimai atitolino Kanados Lietuvių Bendruomenės įkūrimą mažiausiai trejiems metams ir, kas dar skaudžiau, įskiepjo tam tikros pagiežos, kurią ilgus metus Kanados Lietuviai vis dar nešiojosi savyje. Prisimenu vieną gana skaudų įvykį, kai Seimą atidariusiam, nekados Lietuvos nemačiusiam Kanados lietuvių veikėjui, dar gana gražiai lietuviškai kalbančiam, buvo sukurta iš publikos: "Pirma išmok lietuviškai ir tik tada vadovauk". Šią žmogų iš arčiau gerai pažinojau ir vėliau teko daug apie tai kalbėti. Jo kančia dažnai būdavo užbaigiama sakiniu... "niekuomet daugiau lietuvių gyvenime neveiksiu". Taip ir buvo. Tokių, ir panašių dalykų pasitaikė, nors ir ne labai dažnai, tačiau tai atbaidė dalį tos kartos labai nuoširdžių žmonių. Iš kitos pusės, 1949 metų Seimą reikia laikyti pasisekusiu, nes ji organizavo ir jam vadavo, jei jau ne visos trys imigracijos, tai jau tikrai dvi psichinės labai aktyviai, o carinės imigracijos atstovai - mas buvo patikėtas jų veiklesniems vaikams.

Kai į Kanados Lietuvių 1949 metų Seimą žvelgiame po 35 su viršum metų, daug dalykų, kurie tuo metu išskyrė dvi grupes žmonių ir vieniems jų teko palikti salę, šiandien neatrodo esminiai. Gal tai daugiau buvo noras parodyti, kad Kanados Lietuvių Tarybos vardas, ar Kanados Lietuvių Sąjungos vardas geriau tiko bendrinei visos Kanados Lietuvių organizacijai. Jau prieš Seimą kaipurie žmonės išnaudojo situaciją - Kanados Lietuvių Tarybos dvilypumą - iš vienos pusės organizacijų sąjunga, iš kitos pusės organizacija kaip ir visos kitos, ir Seimo atstovų skaičių savo naudai pakelti, atkūrė organizacijas, kurios visai nebeveikė, arba paskyrė atstovus, kurie tos organizacijos beveik nepažinojo. Tai jau buvo pirmosios nesantaikos, ir nenuoširdumo kregždės, kurios užgulė Seimo darbus. Ir tie, kurie salę aplėdo ir tie, kurie toliau bandė Seimą tęsti pajuto, kad išsiskyrus bus sunku ką nors naudingo ir visiems priimtino padaryti. Šalti protai ir kaipurių mūsų veikėjų mokėjimas visus taikyti nulėmė ir tų pačių metų (1949 m.) liepos mėnesio 1 dieną Kanados Lietuvių Tarybos ir Kanados Lietuvių Sąjungos atstovai sutarė organizuoti Kanados Lietuvių Bendruomenę pagal VLIKo paskelbtus nuostatus. Tam reikalui buvo sudarytas laikinasis Organizacinis Komitetas, per trejus savo veiklos metus iširėžęs Kanados lietuvių atmintin kaip LOK, as. Jį pradžioje sudarė 5 Kanados Lietuvių Tarybos ir 3 Kanados Lietuvių Sąjungos atstovai. Pirmininkavo KLCT atstovas (KLCT) pirmininkė Petronėlė Juškevičienė - Miller, sekretoriavo Kanados Lietuvių Sąjungos atstovas (Izidorius Mališka). Nuo 1949 metų spalio mėn. 28 dienos į LOK, a įėjo po vieną atstovą Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio, Kanados Lietu-

vių Katalikių Moterų Draugijos, Lietuvos Socialdemokratų organizacijos, o nuo 1951 metų birželio mėn. 22 dienos ir Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos. Panašiu principu, kaip Centrinis LOK, as, buvo sudarinėjami LOK, ai apylinkėse. Montreale LOK, e visą tą periodą teko būti. Jokių taip vadinamų politinių ginčų nebuvo, nes visi Montreale LOK, o nariai norėjo kuo greičiau užgydyti žaizdas, kurios buvo padarytos 1949 metų Seimo metu. Montreale LOK, ui pirmininkavo Juozas Navickėnas, didelio takto žmogus.

Centrinis LOK, as savo gyvavimo metu nuveikė daug darbų. Svarbesni iš jų buvo: Kanados Lietuvių Bendruomenės Statuto projektas, taisyklės sudarymui Laikinių Organizacijų Komitetų apylinkėse, sudarymas ir paskelbimas Kanados lietuvių registracijos taisyklių, užvedimas ir surašymas Kanados lietuvių kartotekos (buvo surašyta 5,574 kortelės), suorganizavimas arba perorganizavimas 21 Kanados Lietuvių Bendruomenės apylinkės ir vienos seniūnijos, būtent: St. Catharines, Ont., Delhi, Ont., Edmonton, Alta., Hamilton, Ont., Lethbridge, Alta., Montreal, Que., Natal, Alta, Noranda, Que., Oakville, Ont., Ottawa, Ont., Rodney, Ont., Sault-Ste Marie, Ont., Sudbury, Ont., Timmins, Ont., Toronto, Ont., Valdor, Que., Vancouver, B.C., Welland, Ont., Winnipeg, Man., Windsor, Ont. Iš šito sąrašo Natal seniūnija vėliau buvo perkelta į Steiner, Alt. vietovę. Laikui bėgant kaipurios apylinkės išnyko, nes ten dirbė tautiečiai persikėlę į didesnes kolonijas. Taip atsirado Calgary, Pembroke, Fort William apylinkės. Tuo pačiu nebeliko Natal ir Steinerio, Norandos ir Val d' Oro.

Be to, Centrinis LOK as išleido KLB Krašto Tarybos rinkimų taisyklės, įvykdė pirmosios KLB Krašto Tarybos rinkimus ir 1952 metų rugpjūčio mėnesio 30-31 dienomis sušaukė Montrealyje pirmosios Krašto Tarybos suvažiavimą pirmąją sesiją.

Šioje sesijoje buvo priimtas ir patvirtintas KLB statutas ir išrinkta pirmoji KLB Krašto Valdyba ir Toront-Hamiltone gyvenančių Tarybos narių. Pirmuoju pirmininku buvo išrinktas Jonas Matulionis, vėliau buvęs VLIK o pirmininku ir PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS Valdybos pirmininku. didelio takto žmogus ir nuoširdus ir atsidavęs darbininkas.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Organizacija

Kanada - didžiulis kraštas, kurio plotas bene yra lygus ar dar didesnis už visos Europos plotą. Atrodytų, kad vien gamtinės sąlygos diktuoja Kanados Lietuvių Bendruomenėi veikti pasiskirsčius rajonais - apygardomis. Kanados Lietuvių Bendruomenė taip ir pradėjo savo organizacinę veiklą. Visa Kanada buvo suskirstyta į keturias apygardas: Ouebeco, Ontario, Manitobos ir Vakarų. Pirmieji Kanados Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimai buvo daromi apygardomis. Pagal apytikrų apygardose gyvenančių lietuvių skaičių, apygardoms buvo paskirti renkamųjų KLB Tarybų narių skaičiai iš visai Kanadai nustatyto 40-ties narių skaičiaus: Quebec, o apygardai 7, Ontario 28, Manitobai 2 ir Vakarų Kanadai 3.

Pirmose trijose įvyko demokratiški, slapti rinkimai; Vakarų gi apygardoje, kadangi buvo įstatyti tikslai 3 kandidatai, balsavimai nebuvo daromi. Visų Quebec'o apygardos atstovų pavardžių nebeprisimenu, tačiau iš Lietuvių Enciklopedijoje įdėtos Pirmosios Tarybos nuotraukos galiau atpažinti Juškevičienę-Miller, Mariją Arlauskaitę, Joną Kardelį, Agotą Šidlauskaitę, Kostą Toliušį, Petrą Lukoševičių ir nuotraukoje nėra, tačiau galvoju, kad Quebeco

septintas narys buvo Pranas Rudinskas. Kanados Lietuvių Seime, 1949 metais ir Tarybos Pirmojoje Sesijoje teko sekretoriauti Tarybos sesijoje su p. Prapuolenyte - Bunker.

Nuotolių sąlygos parodė, kad Vakarų apygardos kandidatai praktiškai negali KLB Tarybos sesijose dalyvauti. Tuo tarpu noras, kad KLB Krašto Taryba atstovautų visus Kanados lietuvius privedė prie minties, kad KLB tikslui atsiekti reikia rinkimus daryti visos Kanados plotu. Tai buvo padaryta panaikinus apygardas ir įvedus vieną kandidatų sąrašą, kurin suvedami, abėcėlės tvarka, visų pasiūlytų sąrašų kandidatai. Balsuojant iš bendro sąrašo balsuojantys pasirenka sau tinkamus žmones ir už juos balsuoja. Balsuoti buvo galima ir raštu iš anksto paprašius ir nurodžius priežastį, kodėl norima balsuoti raštu.

Panaikinus apygardas, tiesioginiai renkamų KLB Krašto Tarybos narių skaičius iš 40-ties buvo sumažintas iki 30, bet už tai pilnateisiais Krašto Tarybos nariais buvo užskaitomi Apylinkių pirmininkai arba jų įgalioti asmenys - valdybų nariai. Laikui bėgant renkamų Krašto Tarybos narių skaičius buvo keičiamas ir šiuo metu yra 57 rinkti Tarybos nariai. Kiekviena Apylinkė Krašto Taryboje turi savo atstovą - pirmininką arba įgaliotą Valdybos narį. Be to, pagal Apylinkės dydį, jai yra paskiriamas atstovų skaičius, kuriuos Apylinkė renka. Tuo būdu išvengta per daug didelio rinkimų atstovų skaičiaus iš didžiųjų apylinkių. Šiuo metu Torontas turi 18, Montreale - 10, Hamiltonas - 8, Londonas - 4, Delhi - 3, St. Catharines - 2 ir Sudbury - 2. Visos kitos: Vancouveris, Calgary, Edmonton, Winnipeg - Thunder Bay, Sault Ste. Marie, Ottawa, Welland, Rodney, Windsor - po vieną atstovą. Be to, Tarybon pilnateisiais nariais įeina visi Krašto Valdybos nariai, kurie būna išrenkami iš ne Tarybos narių tarpo. Taipgi Tarybos nariais yra Garbės Teismo nariai ir penki Kanados Jaunimo Sąjungos atstovai.

KLB užregistravimas Secretary of State įstaigoje - charterio gavimas

Nuo pat Kanados Lietuvių Bendruomenės įkūrimo dienos Krašto Valdybos pareigūnai įvairiomis progomis patyrė, kad neturėjimas charterio sudaro sunkumų, kai reikia turėti reikalą su valdžios žmonėmis. Krašto Valdybai esant Montrealyje ir jai pirmininkaujant Steponui Kėsgailai buvo pradėta daryti konkrečius žygius KLB užregistruoti. Advokatas J. Milleris, buvęs Krašto Valdybos narys, surašė dokumentus ir pasiuntė į Ottawą. Laukėme tus, pasikeitė Krašto Valdybos sąstatai, ir nieko nebuvo galima sulaukti. Man esant Krašto Valdybos pirmininku, buvo nutarta kreiptis į advokatą Malroneį Toronte ir per jį daryti spaudimą į atitinkamas įstaigas Ottawoje. (b. d.)

nai b i j o j o atsakyti Stalinui "Ne". Niekas nežinojo, kokios būtų pasekmės, nes žmogaus gyvybė tasyk buvo bevėrtė. Reikėjo pasiduoti jo valiai, aukotis, atsakyti - "Taip". Žmonės buvo priversti atsakinėti "Taip" netgi bepročiui. Stalinas įsakė, kad jam atgabentų į "dačą" Mocarto koncerto įrašą, įgrotą tos pačios pianistės. Radijo Komitete panika. Būtiny, bet kokią kainą išlysti iš keblios padėties. Vadinas, pakviečiama Judina, surenkamas orkestras ir bandoma skubomis, nakties metu, padaryti įrašą. Visi drėba iš baimės, išskyrus, žinoma, Judiną. Bet jos negalima sverti kitų mastų. Ji nieko nebijojė. Vėliau Judina man papasakojo, kad reikėjo pavaryti dirigentą ir nulydėti jį namo. Jis buvo taip įsibauginęs, kad nieko negalėjo daryti. Pašaukė kitą dirigentą. Bet tasai drėbėjo kaip lapas ir tik trukdė orkestrui. Tik trečiasis dirigentas sugebėjo užregistruoti įrašą. Aš manau, kad tai vienintelis atvejis plokštelių įrašų istorijoje, kad būtų tekę vienos nakties būvyje keisti tris kartus dirigentą. Bet pagaliau, paryčiui, įrašas buvo gatavas. Tą dieną buvo įrežtas vienintelis plokštelių egzempliorius, rekordiniu greičiu, ir jį pasiuntė Stalinui. Be jokios abejonės tai irgi rekordas. Vergiškumo rekordas!

Po kiek laiko Marija Judina gavo vokelį, kuriame buvo aidišimt tūkstančių rublių. Jai paaiškino, kad tai Stalinio asmeninis įsakas. Tada ji jam parašė laišką. Apie jo turinį aš sužinojau iš jos pačios lūpų. Įsivaizduoju ir su prantu, kad mano pasakojimas pasirodys neįtikinamu. Marija Judina daug kame buvo keistuolė. Bet aš galiu pasakyti tik vieną dalyką: ji nemeluodavo. Aš įsitikinęs, kad jos pasakojimas yra gryniausia tiesa.

Marija Judina rašė savo laiške maždaug štai ką: "Josifai Visarionovičau, aš dėkoju Jums už Jūsų došnią auką. Aš melsiuos už Jus dieną ir naktį ir prašysiu Viešpaties, kad Jis atleistų Jums Jūsų sunkias nuodėmes liaudžiai ir tautai. Viešpats Dievas yra gailestingas. Jis Jums atleis... Kai dėl pinigų, aš juos dovanojau savo parapijai remonto darbams". Ir Judina pasiuntė tokį savižudišką laišką Stalinui.

Stalinas perskaitė laiškelį netaręs nė žodžio. Visi laukė, kad jis bent raukštelėtų antakių. Visi žinojo, kad arešto įsakas paruoštas. Reikėjo vien grimasos veidui, ir Judina būtų dingusi amžiams. Bet - Stalinas tylėjo... Jis pasiklojo laiškelį, netaręs nė žodžio. Jis nekilstelėjo antakių, kaip buvo tikėtasi... Judinai nieko neatsitiko.

Sakoma, kad Mocarto koncerto plokštelė buvo ant elektrinio patefono tą dieną, kai rado Vadą ir Mokytoją negyvją jo "dačoje". Tai buvo paskutinis dalykėlis, kurio jis buvo klausęs.

Dieviškasis Mocartas? Dažnai sakoma, kad muzika taurinanti žmogaus sielą, "švelninanti papročius". Tačiau yra šimtai liudijimų iš buvusių kacetuose žmonių apie žvėris komendantus ir sargus, kurie namuose jautrai pergyvendavo Haendelius, Bachus, Mocartus, Brahmsus... Stalinas (ir Leninas su savo pamėgtąja Beethoveno "Apassionata") nuo jų nesiskyrė.

TESTIMONY. THE MEMOIRS OF DMITRI SHOSTAKOVICH, by Salomon Volkov. New York Harper & Row, 1979. (Paruošė J. L.)

AIŠKIARIAGIAI, STALINAS IR „DIEVIŠKASIS“ MOCARTAS

(pabaiga)

Pianistės Marijos Judinos, kurią gerai pažinojo D. Šostakovičius, pavyzdys dar spalvingesnis:

"Ji buvo keistuolė, labai vieniša moteris. Ji pasidarė nepaprastai populiari visų pirma Leningrade, po to Maskvoje. Pagrindinė priežastimi, savaime aišku, buvo jos muzikinis pianistės talentas. Nikolajev, as man dažnai sakydavo: "Eik, pasiklausyk kaip skambina Marusia. Paklausyk, įsiklausyk! Kai ji groja fūgą keturiems balsams, kiekvienas balsų turi savo tembrą!"

Man atrodydavo, kad tai keista. Kaip tai įmanoma? Aš eidavau pasiklausyti, tikėdamasis, aišku, įsitikinti, jog mano profesorius klysta, kad jam vaidenasi... Nuostabiusia būdavo tai, kad iš tikrųjų - Marijos Judinos interpretacijosje kiekvienas keturių balsų turėdavo savąjį skambesį, nežūrint kaip sunku tai įsivaizduoti.

Kai Judina buvo jauna, ji visada vilkėdavo ilgą, juodą suknelę, nueinančią iki pat žemės. Nikolajev, as mėgdavo pranašauti: "Kai Judina pasens, ji užkops estradon persi-šviečiamame peniuare..." Klausytojų laimė, Judina nepaklausė jo patarimų. Ji tebedėvėjo ta pačia savo juoda tunika.

Visa, ką Judina skambindavo, ji skambindavo "kitaip, negu visi". Ir kai aš mėgindavau išgauti iš jos paaiškinimą, ji paprastai duodavo tokį atsakymą: "Aš taip jaučiu!". Žmonės tačiau kalbėdavo, kad ji dar yra ir šventoji. Aš niekada nesu buvęs aršiu bedievu, bet man atrodo, kad Judina pati buvo įsitikinusi, kad yra šventoji ar pranašė. Judina skambindavo visados tarsi būtų drožusi pamokslą. Na, gerai, sutikim. Aš žinau, kad ji mistiškai komentuodavo muziką. Ji įžvelgdamo, sakysim, Bacho "Goldbergo Variacijose" šventraščio iliustracijų seriją. Tai atleistina, nors tai gali kartais žmogų siutinti. Bet Judina interpretuodavo ir Musorgskį kaip grynai religinį kompozitorių.

Vienok, Musorgskis - tai ne Bachas! Mano galva, toks jos suvokimas yra abejotinos vertės.

Antra vertus, kas tai per prasimanymas skaityti eilėraščius koncerto metu? Arba skambini, arba deklamuoji! Aš jį suprantu, ji skaitydavo Pasternako eilėraščius ir tai darė, tarp kitko, tuo metu, kai Pasternakas buvo uždraustas viešai skaityti. Nesvarbu. Visa tai primena ventrilokvizmo seansus. Ir suprantama, kad visi garsūs tie deklamavimai - tarp Bacho ir Beethoveno - kiek prisimenu - privedė prie naujo, plačiai nuskardėjusio skandalo, kuris prisidėjo prie eilės kitų Judinos išsišokimų...

Visoje Judinos elgsenoje buvo per daug sąmoningai pertemptų dalykų, per daug religinės isterikos."

Taip apibūdinę Marijos Judinos asmenybę, Dimitrij Šostakovičius, papasakoja apie pianistės raštą Stalinui, tokį skirtingą nuo tada pilamų spaudoje eilėraščių, pavadintų "Laiškais draugui Stalinui".

"Vadas ir Mokytojas beveik niekad neišeidavo iš savo "dačos" ribų. Pasak vieno jo asmeninės apsaugos karininko, jis nuolatos dairydavosi aplink, nuolatos atsigrežiodavo. Tuo adėjantas buvo sužavėtas: "Jis dairosi priešų. Ir viską pastebi iš karto...". Išsipažino jis kartą su pasigerėjimu vienam draugui, gerdamas vėdą.

Dienų dienom Stalinas neleisdavo niekam prie jo prisitinti. Jis daug klausydavosi radijo. Vieną dieną Stalinas paskambino Radijo Komitetui, kur buvo radiofonų direktorių būstinės.

Jis jų paklausė, ar jie turi Mocarto koncerto No 23 plokštelę, kurį jis buvo girdėjęs per radiją vakare. "Skambino pianistė Judina", pridūrė jis. Stalinui buvo atsakyta, kad žinoma, savaime aišku, tokia plokštelė yra.

Tiesą pasakius, jokios plokštelės nebuvo. Tą koncertą buvo perdavę tiesiai iš studijos... Bet visi mirti-

KRAUJO BALSAS

Kai Jonas Palukaitis atvyko iš Sao Paulo į Santos, dar buvo ankštoka. Jis pasidairė po vitrinas ir tik tada prisijungė prie eilės, laukiančios tramvajaus. Buvęs betei - sis DP, smalsiai stebėjo karo nepaliestus brazilus. Tik du mėnesiai, kai jis su darbininkų transportu atvyko Brazilijon. Todėl jį visas tebedomina.

- Kokia įvairi publika, - stebėjosi jis. - O ypač šitame kurorte. Štai graži, elegantiška dama kalbasi su savo vyru, pakirptais ūsiukais, rūkančiu cigarą, ir pirštinieta ranka žaidžia su margu skėčiu. Šalia jų dairosi šešiolikinė dukrelė, taip pat graži, kaip ir motina. Tamsūs plaukai, juodos svajingos akys, baltam, lyg piene praustame, veide. Matyti, dukrelė paveldėjusi motinos ispanišką grožį.

Netoli jo pūsamžis, apdriskęs vyras tėsė ant šali - gatvio didžiulį vėžlį - tartarugą. Sujaudintas gyvūnas instinktyviai pakišo savo minkštas letenas ir smailą snukutį po nedužtama lėkste, kuri buvo jo šarvai, jo namai ir net skėtis, be kurio padorus brazilas nė žingsnio.

Dvi juodukės, smulkiai garbanotais plaukais, rausvai dažytomis lūpomis, stovėjo rimtai, nesidairydamos. Palukaitis žvilgtelėjo į jų basas juodas kojas ir nustatė, kad gamta daro prajovus. Kam reikėjo juodukų delnus ir kulnis nudažyti ružavai, o veidus palikti juodus?

Čia pat stovi tipiškas brazilų policininkas, kurio veido spalva dar kiek primena prosenelę juodukę, tačiau jo bruozai gražūs ir beveik taisyklingi.

Nuo skvero ateina aukštas germanas su sūneliu, kuris pasimėgdamas valgo iš cukraus elektrine mašinėle susuktą vatą. Ji jau tirpsta ir per jo piršteliu varva ant balto lininio švarkelio.

O ten, prie kiosko, glaudžiasi indėnų šeima. Basi, apsirengę, kaip nuskurę Sovietų Sąjungos kaimiečiai. Šiaip nė nepažintum, kad tai indėnai. Tik iš koko palmės karolių, kuriais apsikarstę jų vyrai. Ryšuliuose taip pat, tur būt, jie turi karolių, laimę teikiančių molinių špygų, margaplunksnių paukščių plunksnų vainikų ir kitokių renybių ar talismanų, kuriuos ketina pajūryje parduoti.

Bet štai ir tramvajus. Germanas numetė gatvėn didžiulę cigaretės nuorūką. O tų nuorūkų ir net sveikų cigarečių daugybė. Ir niekas jomis nesidomi. Net indėnai nekreipia į jas dėmesio. O prieš porą metų Vokietijoje Jonas su draugais darydavo ekspedicijas gatvėn. Kiekviena amerikiečio numesta nuorūka būdavo su pagarba pakeliama ir su pasigardžiavimu per kandiklį surūkoma.

Palukaitis įsikabino į pravažiuojančio tramvajaus turėklą, prie kurio prisiglaudęs sėdėjo žmogus su vėžliu ant kelių. Jonui nusibodo žiūrėti į prekybinius namus ir elegantišką publiką, švyrinėjančią šaligatviais. Jo akys ieškojo augmenijos. Juk gruodžio mėnuo Brazilijoje patį vasaros pradžią. Turėtų viskas žaliuoti ir žydėti. Ir iš tikro, kur ne kur prie namų, raudonuoja primaveros ir išdizios pilnavidurės rožės. O štai, dar kažkoks nematytas Pietų šalies medis, puikiai pražydęs puošniai lelijavais karpytais žiedais.

Tramvajus prašvilpė miesto centrą, ir Jonas netikėtai pamatė bananų laukus. Po jų vėl prasidėjo miestas. Paskui tramvajus pasuko jūros link ir vienu tarpu ilgai važiojo pajūriu. Įvairaus pavidalo uolos kyšojo iš vandens, o kylančios bangos jas taškė. Kitapus gatvės matyti įvairios statybos vilos ir viešbučiai. Prie vilų žydėjo rožių krūmai ir žaliavo medeliai.

Jonas pasidairė kur išlipti, ieškodamas tilto ir dviejų naujai statomų namų. Ir kaip tik tramvajus sustojo jo ieškojimo vietoje. Čia, kažkur pajūryje, ant smėlio turi atrasti Patirgių šeimą.

- Mamažinia, mamytė, dėdė Jonas ateina, - jis netikėtai išgirdo vaikišką balselį. Tai Patirgių Juozukas, jauniausias sioj atžala, šaukė žarstydamas smėlį.

Visa pakrantė, lyg grybais miške, numarginta skėčiais. Lietsargiai ir įvairių pavidalų tingios kojos.

Du greta sustatyti raudoni lietsargiai krustelėjo. Iš po jų išlindo dvi moteriškos galvos.

- Sveikas, sveikas, Jonai! Gerai, kad atvažiavai. O mano vyras taip ir negalėjo palikti negociaus/biznio/, - bičiuliškai prašneko Patirgienė, į penkiasdešimtuosius žengianti apstorė moteris.

- Dona Tereza, tai mūsų pabėgėlis iš Lietuvos.

Pūsamžė moteris, Patirgienės pavadinta dona Tereza, nuoširdžiai ištisė Jonui grubią darbininkės ranką ir tarė:

- Šiandien prajoj /paplūdimy / karšta, tai nesiskubini kitą vandenį, kad nenusisvilintumėt odos. Geriau paplėpėkim. Papasakokit, kaip jums čia patinka, ar jau kokį darbą suradot?

Jonas, atsiprašęs ponių, nuėjo į kabiną, iš kurios greitai sugrįžo jau su maudymosi kostiumu. Atsisėdęs papasakojo joms, gavęs darbą amerikoniškame mėsos fabrike Armour, kuris šiek tiek primena lietuvišką "Maisto" bendrovę. Jam tenka dirbti mėsos į vagonus pakrovimo skyriuje. Dažnai tenka jam vienam pakelti pusę jaučio, apie 120 kg. svorio. Jeigu jautis sveria daugiau - kelia dviese. Pirmąjį mėnesį jam buvę labai sunku, dabar jaučiasi priprastą. Galėtų ir lengvesnio darbo susirasti, bet kadangi šitas ypač gerai apmokamas, o jam, kai naujakuriui, pradžioje visko trūksta, o ir apetitas jo kol kas taip pat nepaprastas.

- Žinoma, po tokio badavimo Vokietijoje, - užjaučiamai jam pritarė dona Tereza.

- Priprasit, priprasit, Jonai, - ramina mai pridūrė Patirgienė. - Mūsų gyvenimo pradžią Brazilijoje buvo dar sunkesnė. Mes turėjome dirbti fazendoje. O to tai jau jums tikrai nelinkiu. Aš ko galo negavau. Tai vergų darbas!

- Žinoma, po tokio badavimo Vokietijoje, - užjaučiamai jam pritarė dona Tereza.

- Priprasit, priprasit, Jonai, - ramina mai pridūrė Patirgienė. - Mūsų gyvenimo pradžią Brazilijoje buvo dar sunkesnė. Mes turėjome dirbti fazendoje. O to tai jau jums tikrai nelinkiu. Aš ko galo negavau. Tai vergų darbas!

- Žinoma, po tokio badavimo Vokietijoje, - užjaučiamai jam pritarė dona Tereza.

- Priprasit, priprasit, Jonai, - ramina mai pridūrė Patirgienė. - Mūsų gyvenimo pradžią Brazilijoje buvo dar sunkesnė. Mes turėjome dirbti fazendoje. O to tai jau jums tikrai nelinkiu. Aš ko galo negavau. Tai vergų darbas!

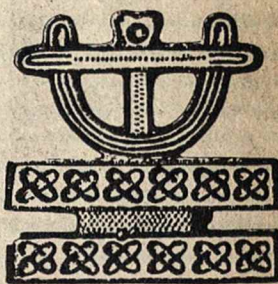
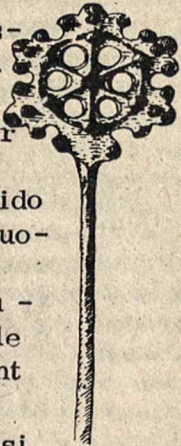
- Žinoma, po tokio badavimo Vokietijoje, - užjaučiamai jam pritarė dona Tereza.

- Priprasit, priprasit, Jonai, - ramina mai pridūrė Patirgienė. - Mūsų gyvenimo pradžią Brazilijoje buvo dar sunkesnė. Mes turėjome dirbti fazendoje. O to tai jau jums tikrai nelinkiu. Aš ko galo negavau. Tai vergų darbas!

Šis vokiečių kalba lei - džiamas žurnalas yra Baltų Draugijos Vokietijoje, Muenchene pastangų vaisius. Redaguoja dr. Olfred Aule.

Kukliai, bet skoningai išleistas žurnalas pasižymi savo turinio įvairumu. Šiame numeryje didelę duoklę baltams atiduoda dr. Marija Gimbutienė studija "Die Balten. Geschichte eines Volkes im Osteeraum." Be to, atspausdinta dr. Juozo Ereto trys ištraukos iš jo raštų.

Viršelių puošia archeologinių iškasenų pavyzdžiai, rasti Pabaltėje.

- Taigi, taigi, mums buvo nekas. Tik su dolerių pagalba išsikauptėm iš fazendų, - pridūrė dona Tereza. - Tai jums čia nepatinka, Jonai? - nukreipė ji kalbą, nenorėdama nemaloniais pokalbiais drumsti pajūrinę poilsio nuotaiką.

- Gal čia man ir patiktų, - pradėjo atsargiai aiškinti Palukaitis, - bet kad čia viskas yra kitaip negu Lietuvoje, negu Europoje.

- Argi jums jau taip ilgu savojo krašto? - motiniškai jautriai nusišypsojo dona Tereza.

- Ispėjote ponia. Juo toliau, juo labiau mane graužia ilgesys. Tai prasidėjo dar laive - prisipažino Jonas. - Iš viso, labai gailiuosi nelikęs Lietuvoje drauge su kovotojais už Lietuvos laisvę - kartu su Miško Broliais.

- Taigi, ir aš grįžčiau ir mano duklė, jei mūsų tėvų būtų laisva, - tarė dona Tereza ir susimąstė. Paskui, pamačiusi sudžiūvusią devyniolikinę, kuri ką tik buvo išlindusi iš vandens ir kurios gelvi plaukai varvėjo, ji pridūrė:

- Ar ne tiesa, Gražutė? Susipažinkit su mano dukra, Jonai.

Vaikinas pasisveikinęs su mergaite, pagalvojo, kad toji pati mergaitė Lietuvoje kitaip atrodytų. Jos skruos - tai būtų rožiniai, o akys spindėtų jaunyste. Brazilijoje, kiek jam teko lietuvių čia Vila Zelinos bažnyčioje matyti, jos visos išbalusios, išgeltusios. Tarytum braziliška saulutė būtų išgarinusi jų lietuvišką kraują.

Mergaitės motina, supratusi jo kritišką žvilgsnį, pratarė:

- Mano mergaitė nepakelia šito klimato. Nors ji čia gimusi, bet daktarai jai pataria į šaltesnio klimato kraštą važiuoti, tik tada pilnai pasveiksianti.

- Po poros mėnesių skrisiu Amerikon pas tetą, o iš ten, kai bus galima, Lietuvon!

Mergaitės veidas nušvito.

- Mama, ką tu ten kalbi apie mano sveikatą? Ką tie gydytojai nusimano? Mano sveikata priklauso nuo mano nusiteikimo, nuo dvasinės būklės. Jūs tai turite suprasti, ponas Jonai, nes jūs tik dabar atvykote Brazilijon. Kad jūs žinotumėt, kaip aš visa būtų trokštu pamatyti savo tėvų šalį ir ten apsigyventi. Taip norėčiau pamatyti žaliuojančią pušaitę, sveikata kvepiančią, išdykusią voveraitę riešutus beraškančią, tuos mėlynuojančius ežerus, apie kuriuos man mamytė nuolat pasakoja. Kaip gera stebėti tą kasmetinį lėtą gamtos atbudimą po žavingos siddabrinės žiemos. Mano svajonė - apsigyventi kaime ir ten mokytojauti. Prieš karą, dar vaikas būdama, tėm - piau mamą grįžti atgal į Lietuvą, bet - nespėjom.

- Nuostabu, - teištare Jonas ir patylėjęs pridūrė:

- Tai yra keistas reiškinys, kad panelė Gražutė, čia gimusi, svajoja apie Lietuvą ir nori ten jai dirbti. Tai atsiliepie lietuviškojo kraujo balsas.

- Taigi, ir brazilišką koledžių baigė ir vis lietuvišku kaimu kvepia, - nusijuokė motina, bet jos pilkų akių žvilgsnis meiliai glamonėjo dukterį.

- Keista mergaitė, - galvojo Palukaitis. - Čia išaugusi, ne tik neprisirišo prie šitos šalies, bet net jos taisyklinga lietuvių kalba nenudažyta braziliškos intonacijos, kurią čia dauguma lietuvių priėmė. Kai kurie, vos prieš metus atvykę, jau spėjo pasisavinti brazilišką tarseną...

- O man jau praėjo noras grįžti. Apsibuvau, apsipratau, - įsikišo ponia Patirgienė. - Na, ir mano vyras ir vaikai apie tai nenori kalbėti. Pereitą savaitę sūnus įsigijo kaminjoną /autovežinį/ ir išvežioja prekes frigėzams - /pirkėjams/. Jis labai patenkintas, bet aš jam pasakiau:

- Nau, nau, gali nesidžiaugti, sūnau. Kožnas negocius /biznis/ nusibosta.

- Tai tikrai ir šventa tiesa, dona Ana. Aš mielai paduočiau savo negocių, jei atrasčiau gerą kupčių. Ir ką nors kitur nusipirkčiau.

- O jums, panele, ar nebūtų gaila savo gimtojo namo - paklausė Jonas.

Place aux Jeunes

JAUNIMO REIKALŲ SEKRETARIATAS GALI TAU PADĖTI FINANSUOTI PROJEKTĄ.

Jaunimas nuo 15 iki 30 m. amžiaus, norintis įvykdyti projektą Tarptautinių Jaunimo Metų Dėnos proga gali pasinaudoti finansine parama, kreipdamiesi į Sekretariatą Jaunimo Reikalams. Daugiau negu bet kada, dabar yra laikas išreikšti jūsų rūpesčius ir parodyti savo vertę. 1985 - taisyklės metas skiriama vieta jaunimui. Paskutinė data: 15 Balandžio 1985, 17 val.

■ Pour information, téléphonez sans frais d'interurbain à 1-800-463-5306

Gouvernement du Québec
Secrétariat à la jeunesse

Vincas Jonikas

SMILKSTANČIOS VALANDOS

Tu atsiliepk, sesuo, šventų laikų, Sugriauto aukuro skaisti mergaite, Tai nebebus vienam budėt klauku, Nedegins akmenys įkaitę.

Tu sučiulbėki volunge džiugia, Sugrįždama rytais prie mano lango, Tai saulė vėl per dieną nebeges, Nors debesys aptemdys dangų.

Tu sušlamėk rožę bent nuo kapų, Pavasariai palaidoti kur ilsis, Tai gal aną žydėjimo kvapų Man širdį alpstančią užpils.

- Nam - ne. Aš tik gailėčiaus savo kambariuko, savo kampelio. Bet aš visur atrasiu tas pačias sienas ir visur iširėngsiu savo kampelį. Tačiau lietuviškos gamtos, lietuviško oro aš niekur neatrasiu. Tik Lietuvoje. Mamytė sako, kad ten ir dūmai gardesni, negu svetur. Ten taip pat yra jūra... - tarė ji eidama prie vandens.

O Jonas, žiūrėdamas į pajudusias uolas vandenyje, iš paskos eidamas, susimąstęs pridūrė:

- Tenai ir jūra kitokia. Ji aitrai kvepia žuvimi, jūros žole, kurią, persunktą juodo kvaipo, išmeta į krantą kartu su medaus spalvos gintaro gabalėliais. O smėlis - baltas, baltutėlis. Net akys raibsta...

- Dėdė Jonai, - šaukė Juozukas, - ateik. Aš darau metukus. Ateik paragauti mano bolo /torto/.

Jis nenoromis grįžo prie berniuko, kuris iš purvino smėlio "iškepė" pyragą, sukišdamas į jį penkis pagalius - žvakes. Kai Jonas prieėjo, vaikas užpūtė "žvakes" ir kastuvėliu atriekė gabalą improvizuoto pyrago. Padėkojęs berniukui už "vaišes", Palukaitis grįžo maudyklon. Toli tarp bangų mirgėjo žalia Gražutės kepuraitė. Jau buvo ten beplaukiąs, tik laiku pastebėjo, kad vyrų maudomasi atskirai, Braziliškos padorumo taisyklės.

Kai jis grįžo išsimaudęs, Patirgienė jį pakvietė pietauti. Gražutė su motina pasiliko pajūryje.

- Čiau, - tarė Patirgienė, atsisveikindama su tautietėmis braziliška.

- Čiau, - atsiliepė Gražutės motina.

Mergaitė nusišypsojo Jonui.

Ir nueidamas jis vis dar galvojo: Kažin, ar jam pasigirdo, ar tikrai jį pridūrė:

- Iki pasimatymo Palangos pajūryje!

Didvyrių žemė, 1954

LIETUVIŲ DIENOS

"Lietuvių Dienų" žurnalo sausio mėnesio numeryje randama: Lietuvos atstovo dr. S. A. BAČKIO žodis Lietuvą. Balio AUGINO - Atminimų žvakutės ant praeties laiptų. Vlodo BAKŪNO - R. K. Vidžiūnienės - lietuvių žurnaliste. Vinco KAZOKO poezija ir "In Memoriam". Grigo plokštelės sutikimas. Alės RŪTOS - "M. K. Čiurlionis - nauja knyga".

Anglų kalbos skyriuje randama: Henriko L. GAIDŽIO - Lietuvos kardai. RŪTOS SKIRIŪTĖS ir Vinco SKIRIAUS - pasikalbėjimas su Linu Kojeliu. Kun. Vyto MEMENO - Laimutis Nergelėnas - greitai kylanti žvaigždė. Dvi dogmos /iš Eltos/.

Žurnalas gausiai iliustruotas nuotraukomis. Viršelyje - rašytojos RŪTOS Klevos Vidžiūnienės nuotrauka.

"L. D." prenumerata - 20 dol. metams; Kanadoje - 25 dol. Prenumeratas siųsti: "LD" redakcijai, 4364 Sunset Blvd. Los Angeles, Ca, 90029.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

GERAI PASIRODĖ MUZIKOS KONKURSE

Rygoje vykusiam Pabaltijo VII-tame muzikos atlikėjų konkurse, Lietuvos meninkai - violončelistė S. Kalnėnaitė ir dainininkė S. Stovytė laimėjo I-ąsias vietas. Kitas prizines vietas laimėjo pianistų, smuiklininkų ir dainininkų grupė.

Trys geriausiai pasirodę koncertmeisteriai - A. Banaitytė, D. Kemeklytė ir J. Karnavičius buvo apdovanoti garbės raštais.

Pabaltijo Konkurse dalyvavo 129 atlikėjai iš Latvijos, Lietuvos, Estijos, Baltarusijos (Baltgudijos) ir Moldavijos.

BLOGAI, KAD RENKA PAŠTO ŽENKLUS

Pasaulinė Reuterio žinių agentūra praneša, kad Sovietų Sąjungos filatelistams uždrausta pasikeisti pašto ženklais su užsieniečiais filatelistais be valdžios leidimo, kuris galioja 5 metus.

"Pažangumo" didvyrio Stalino laikais pašto ženklų kolekcionieriai buvo tremiami į gulagus...

KAIP VALDYTOJAI RŪPINASI DARBININKAIS

Vietinėje spaudoje buvo rašyta, kad Klaipėdos rajono Priekulės tarybinio ūkio statlių dirbtuvėse išdaužyti langai, susproginę arba atjungti radiatoriai. Šią žinią tenka dirbti apsilikus paltais ir užsimovus šiltas

Žiemos žvejyba Lietuvoje

vilnones pirštines.

Pasirodo, kad pasiskundus, ūkio vadovai šaiposi, sakydami, kad jeigu sparčiau dirbtų, tai šilčiau būtų... Žinoma, jie turi tai žinoti, nes patys taip daro ir gal taip gyvena (...).

Neapsikentę darbininkai parašė viešą skundą. Po juo pasirašė 11 asmenų.

Ūkis esąs stiprus ir pajėgus, lėšų užtektų sutvarkyti šildymą.

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVISKAI!

"ŽALGIRIS" STIPRUS

Leningrade vyko Sov. Sąjungos vyrų krepšinio čempionato rungtynės. Varžėsi 8 pajėgiausios komandos.

ŽALGIRIS įveikė visus varžovus. Ypatingai svarbios ir įdomios buvusios rungtynės su Maskvos CASK krepšininkais. Žalgiriečiai laimėjo 88:78.

Pirmosios finalinės rungtynės vyks kovo 7 d. Sov. Sąjungos sostinėje Maskvoje.

Antrosios vyks Kaune kovo 10 d.

MOTERYS KREPŠININKĖS

Vilniuje ir Kaune vyksta Sov. Sąjungos moterų krepšinio pirmenybių II-jo rato baigminės varžybos. Žaidžia 12 komandų.

• KLJEVE, solo vargonų koncertą Vargonų ir Kamerinės Muzikos Namuose atliko viltietė vargonininkė V. Survilaitė.

sios mano gyvenimo valandos. Aš galėjau išgerti daugiau už kitus nepasigerdama ir nesusirgdama. Atvirkščiai: kitą rytą jaučiausi puikiausiai - pilna energijos ir geros nuotaikos.

Tada atėjo 1950-tieji metai. Tapau žmona ir motina. Tą dešimtmetį kiekvieną šeštadienį eidavome į subvimus kaimynystėje, šokdavome, flirtuodavome ir, žinoma, visuomet gerdavome kokį nors alkoholinį gėrimą. Retkarčiais tekdavo šiek tiek pasigerti /būk atsargesnė kitą kartą!/, vieną kartą net nukritau leidamosi laiptais į pusrūsį /kiekvienam pasitaiko suklypti!/. Kai vaikai paaugo, po dvidešimties metų, grįžau darban: ėmiau rašinėti į žurnalus bei laikraščius. Išgerdavau pietaudama /visi išgeria pietaudami!/, išgerdavau ir prieš vakarienę, ir valgydama /kaip visi pasaulį matę žmonės!/. Taip pat keletą stikliukų išgerdavau, kad atsileisčiau /to tu tikrai užsitarnavai po įtempto darbo!/.

Alkoholis padėjo man jaustis gerai pasaulyje. Neišgėrusi buvau įsitępusi, nervinga, nesugebanti perprasti net gana paprastų problemų. Bet po atitinkamo kiekio alkoholio, sugebėdavau juoktis su visais, pasidarydavau sąmojinga, tokia kaip visi, gal net pranašesnė.

Kiek vėliau, tačiau, tie išgėrimai pasaulį kažkaip sujaukdavo. Palaidos mintys pradėjo atsirasti iš kažkur. Prisilėgta nuotaika labai retai pasitaisydavo po pirmųjų stikliukų, nors dažnokai imdavo jau veltis liežuvis. Nemiga ir pagiriojimai tapo kasdienybe. Nesuvaldomas pyktis

TAIP ATRODĖ PIRMASIS SKLANDYTUVAS

1883 METAIS

PIRMASIS SKLANDYTUVAS

Aeronautika tikrumoje prasidėjo net 20 metų prieš amerikiečių brolių Wright pirmojo lėktuvo skridimą.

John J. Montgomery suplanavo ir pasistatydino 38 varų sklandytuvą ir nuskrido su juo pirmą kartą 600 pėdų. Istorikas Arthur Spearman tvirtina, kad jo pasisėkimas su -darė pradžią aeronautikai ir net moderniajam ordvėse skraidymui.

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES PASAKŲ? JOSE RASI IR GROŽIO IR JUMORO IR IŠMINTIES!

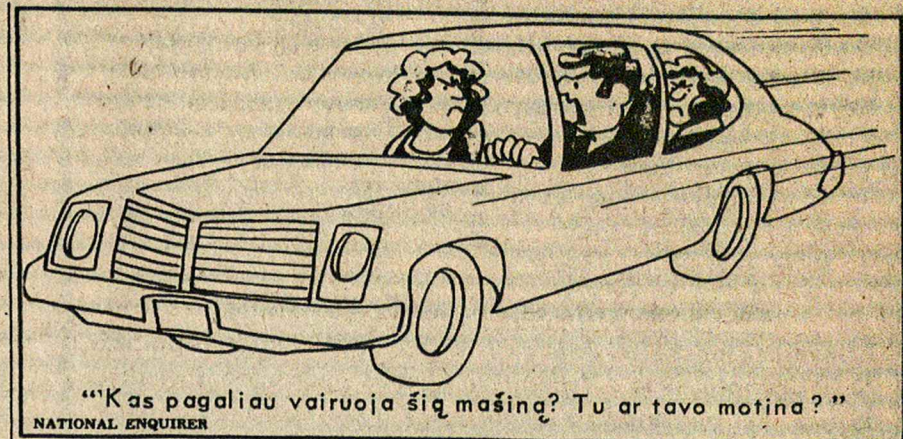
CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES
Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

KREIVI
VEIDRODŽIAI

KADA BŪTI ATSARGIAM

Žurnalistas Dave Brown, dirbęs 25 metus tą darbą, turėjo progos suruošti pasikalbėjimus su tuzinu asmenų, kurie šventė savo gimimo 100-tąsias sukaktuves.

Vienas iš būtinų, standartinių klausimų būdavo: "Kokį patarimą duotumėte kitiems, kurie norėtų irgi išgyventi 100 metų?"

Geriausiai atsakė vyras, praleidęs visą amžių Ottawa Valley medžio kirtimo ir apdirbimo versle: "Labai lengva, sūnau, - atsakė jis, - tik išlauk iki 99 metų, o po to vienerius metus būk pasiutusiais atsargus".

KLAIDA

Tėvas rašo sūnui, lankančiam kolegiją mieste, laišką: "... Ir pridėtu \$10, - kaip kad savo laiškelyje prašei. Tarp kitko, \$10, - rašoma su vienu nuliu, o ne su dviem".

KAS KIEK PRAŠO?

Katalikų, protestantų ir žydų atstovai nuėjo pas Budą pareikšti jam pagarbos. Buda dėl to susijaudino ir pasakė, kad jis įvykdys kiekvieno jų norą.

- Ko tu nori? - paklausė jis kataliką.

- Garbės, - atsakė tas.

- Turėsi, - pažadėjo Buda ir kreipėsi į protestantą: - O koks tavo noras?

- Norėčiau pinigų.

- Gerai. Turėsi. O tu? - paklausė žydo.

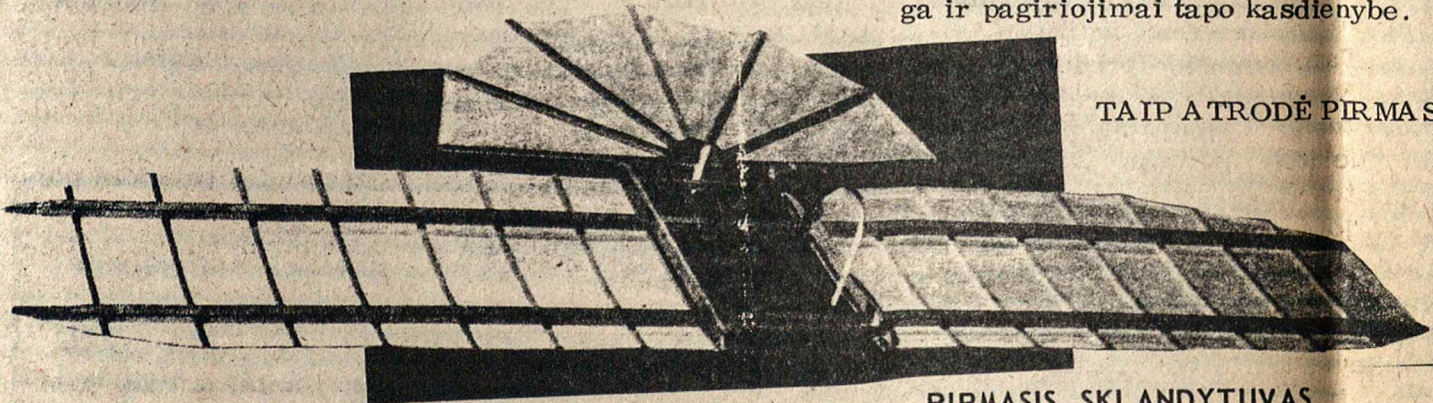
- Aš norėčiau gauti protestanto adresą.

Išgėrusi Jaučiausi Puikiai ...

1978 metų sekmadienio popietė. Tik ką atvykau į vyno ir sūrio subuvimėlį. Dar pagiriojau - turbūt šimtąjį kartą po tiek pat dienų. Ir jau šimtąjį kartą sau prisiekiau šiandien negėrsiu. Šeiminkė prisiartinio su padėklų, apkrautu vyno stiklais, ir pasiūlė man vieną. "Ačiū, ne", - atsakiau tvirtu balsu. Tačiau su slaugu pastebėjau, kaip mano ranka išsitiesė ir paėmė stiklą. Tartum elektros srovė perbėgo mano kūnu ir toptelėjo mintis: "Viešpatie, tu gi esi bejėgė prieš šitą gėralą!"

Nežiūrint mano išgąsčio, stiklą išgėriau, po jo gi sekė dar kitas ir dar kitas, ir dar... Grįžusi namo, kaip ir po visų subuvimų, gėriau ir vėl viską, ką radau namuose. Vidurnaktį, kai bandžiau išbarti jauną dukrą, kad taip vėlai grįžo, ši, su aiškia panieka veide, man atrėžė: "Su Tavim nenoriu nei kalbėti. Tu visuomet girta!"

Visa tai prasidėjo labai nekaltai, prieš maždaug trisdešimt metų. Vos baigusi mažo miestelio gimnaziją ir patekusi darban dideliame mieste, buvau labai nedrąsi, o tačiau norėjau įtikti visiems ir būti tokia kaip visi, todėl eidavau su savo raštinės bendradarbiais ir bendradarbiomis į visus išgėrimus. Po paties pirmojo stikliuko jaučiausi linksma, atsipalaidavusi, lyg ant debesų: visas pasaulis, rodos, kvepėjo rožėmis. Tie išgėrimai tapo mano labiausiai mėgiama pramoga. Puikiau -

TAIP ATRODĖ PIRMASIS SKLANDYTUVAS

1883 METAIS

AA CENTRINĖS:

Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3508
Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE. 8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Jonui R.: 337-8637

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8½% už 90 dienų term. indel.
9% už 6 mėn. term. indelius
9½% už 1 metų term. indelius
10% už 2 metų term. indel.
10½% už 3 metų term. indelius
10% už pensijų planą
9½% už namų planą
8% už specialią taup. s-tą
7½% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

I M A:

už asm. paskolas nuo 11½%
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 11¼%
2 metų 12%
3 metų 12¼%
(fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 10½%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 43 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju a, draustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Lietpos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

• TELEFONAI: 532-3400
• 532-3414

AKTYVAI - VIRŠ 25 MILIJONŲ DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9-12:30

MOKA UŽ:

90 dienų term. indelius .. 8½%
180-185 d. term. ind. 9%
Term. ind. 1 metų 9½%
Term. ind. 2 metų 10%
Term. ind. 3 metų 10½%
Pensijų s-tą 10%
Spec. taup. s-tą 8%
Taupomąją s-tą 7½%
Depozitų - čekių s-tą ... 6%

DUODA PASKOLAS:

Asmenines nuo 11½%
Mortgičius nuo ... 10½% - 12¼%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmadi. 9:30 v.r. - 1 p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paroduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

VENEZUELA

VENEZUELOJE PRAŠĖ KARDINOLO LIETUVAI

Popiežiaus Jono Pauliaus II atsilankymas į Venezuelą buvo lietuvių panaudotas prašymui paskirti Lietuvai kardinolą. (Susitikimą su Popiežium suorganizavo dr. Vytautas Dambrava, atatin-kamai paruošęs jaunimą, nes kun. Antanas Perkunas sir-guliuoja). Kardinolo prašymą Lietuvai žodžiu perdavė Teresa Carreno sušauktoje specialioje audiencijoje teatre, Bendruomenės ir Mi-sijos atstovai: jaunutė bet aktyvi parapijos talkininkė Milda Dugnaitė ir inž. Antanas Baronas, abu pasipuošę tautiniais drabužiais. Audiencijoje dalyvavo virš 50 lietuvių.

Iteikus gėles ir ištaigingą trispalvę juostą su užrašu LITUANIA, Popiežius delegatus pasveikino lietuviškai, kreipdamasis: "Mano mieli draugai". Pabučiavęs Miltos galvą ir priėmęs juostą, "El Universal" Venezuelos abiem davė dovanų po rožinį. Bendruomenės ir Katalikų

Šiuo metu inž. A. Baronas, vykdydamas specialų pavedimą, pirma kreipėsi į Popiežių lietuviškai, prašydamas Lietuvos tikinčiuosius įvertinti, paskiriant Lietuvai kardinolą. Prašymo tekstas mini Lietuvos okupaciją, Sovietų Sąjungos norą sunaikinti Katalikų Bažnyčią, kovojant prieš Lietuvos vyskopus, kunigus ir tikinčiuosius. Primenamas šv. Kazimiero bažnyčios Vilniuje ir Vilniaus Katedros likimas, kai me šimtmečiais buvo laikomi Lietuvos šventojo palikai. Pažymima, kad ir pačiam Popiežiui nebuvo leista aplankyti Lietuvos.

Tą pačią dieną seniausios Venezuelos dienraštis "La Religion" patalpino dr. Vytauto Dambravos straipsnį su didelių raidžių pavadinimu "Sovietų Sąjunga neleidžia Popiežiui vykti į Lietuvą", su prierašu "Venezuela - "si"; Sovietų Sąjunga - "nyet".

Antradienio vakarą lietuvių jaunimas dalyvavo olimpiniam Universiteto Stadionui, kurį buvo susirinkę apie 40.000 asmenų. Trys tautiniais drabužiais pasipuošę lietuvių jauni mo porelės buvo nuvykusios ir aerodromą sutikti ir išleisti Popiežių.

Prieš išskrendant Popiežiui testai pontifikalinės misijos į Ekvadorą, paskutiniu momentu Popiežius pastebėjo keturias dideles trispalves vėliavas, kai mūsų jaunimui pavyko prasimušti į pirmąją eilę. Tuo metu, kai

toronto

Iš kairės: Ričardas BUDNIKAS - Parengimo Komisijos pirmininkas; Audronė DANAITYTĖ - programos pravedėja; Indrė ČUPLINSKAITĖ - 1985 metų nauja "Vilniaus" Karalaitė; Daina KALENDRAITĖ - 1984 metų Karalaitė perduoda pareigas; Dana PARAGAUŠKAITĖ - akordeonistė.

1985 METŲ "VILNIAUS" KARALAITĖ

Gaila, kad kas metai renkamos "Vilniaus" Karalaitės valdymo laikas nėra ilgesnis. Karalaitė per vienerius metus įgauna patyrimo ir praktikos. Galima sakyti, įgyja "ambasadorės diplomą" su gyvenimo mokykla. Po vieno metų stažo savo sostą ir karūną turi perduoti naujai išrinktai. Naujoji vėl iš pradžios turi viską pradėti.

Reikia pripažinti, kad tie vien "valdymo" metai nėra vien tik pramoginis darbas. Žiūrint iš lietuviško taško, tai labai svarbios ir atsakingos pareigos.

Oficialūs ambasadoriai, konsulai ir pasiuntiniai atlieka protokolines funkcijas suvaržytas įvairiais formalumais. "Vilniaus" Karalaitė, atstovaudama lietuvių svetimačių tarpe, yra laisva.

Jaunų "Vilniaus" karalaitė - fizinis grožis yra didelis pliusas. Daugiau negu pliusas, yra Karalaitės gabumai ir sugebėjimas įtikinamai perduoti klausytojui lietuvių tautos siekius ir troškimą.

Kaip praėjus parodė, mūsų

"Vilniaus" karalaitės, eida - mos savo karališkas pareigas, dažnai būna pristatomos ne tik vietiniams to krašto aukštesiems pareigūnams, bet ir užsienio politikams. Esant tokiom progom jos gauna komplimentų dėl savo grožio, tautos, kurią atstovauja, ir panašiai. Tokias progas Karalaitė-diplomatė gali išnaudoti lietuviškiems reikams.

Iki šiol visos "Vilniaus" karalaitės prisiimtas pareigas atliko su gerais pažymiais. Iš šalies žiūrint atrodo, kad tai yra išrinktai Karalaitėi tik pramoga. Iš tikrųjų, tai yra labai svarbus ir nemažai nervų kainuojantis darbas. Dėl tų pareigų ji dažnai turi atsakyti ir savo jaunatviškų privačių malonumų.

Praeitų metų "Vilniaus" Karalaitė Daina Kalendraitė ir jos palydovė Vaidas Stribytė gausias pareigas atliko puikiai ypač "Tautybių Savaitėje-Karavane". "Karavane" vasaros metu vyksta įvairių tautybių pasirodymai savuose paviljonuose, kurių būna virš 50. "Vilniaus" paviljoną rengia ir juo rūpinasi

tūkstančiai žiūrovų klausėsi komentatorių spėjimų, kokio krašto tos vėliavos-vienintėlės keturios didelės vėliavos visame aerodrome, neskaitant vienos lenkų vėliavos, Popiežius pastebėjo, sustojo ir pasakė: "Čia yra lietuviai" ir tuojau padavė ranką Daliai ir Reginei Šulcaltėms, prašydamas šešių jaunimo atstovų perduoti sveikinimus visiems broliams lietuviams". Popiežių lydėjo Venezuelos prezidentas dr. Luisinchi, kardinolai Lebrum ir Casaroli.

Spaudos darbuotojai dr. Vytautui Dambravai oficialiai pranešė, kad Popiežius matė lietuvių skelbimą "El Universal" dienraštyje ir kad visai Popiežiaus palydai labai patiko turinio redakcija.

Apie 40 lietuvių jaunimo dalyvavo susitikime su Popiežium Universiteto Stadione. Jaunimo reikalus koordinavo dr. Jadviga Klovaite ir dr. Rita Deveikytė de Senior, iškovojusi lietuvių jaunimui geras vietas. Aktyviai dar dalyvavo dr. Saldytė Mažeikienė, inž. Aras Mažeika, studentas Ricardo Rosales ir kiti.

Pirmasis, kuris atkreipė Popiežiaus dėmesį, jam lipant laiptais į Teresa Carreno salę ir jį pasveikino, buvo Romas Klovas.

Venezueloje Popiežius buvo priimtas su didžiausia pagarba ir išklėmis, vėliojamas permatomoje specialioje sukonstruotoje dėžėje.

Julius Vaisiūnas

1985 M. VILNIAUS KARALAITĖS BALIUS

(Malonu pažymėti, kad programa buvo išskirtinai įdomiai suredaguota ir estetiškai atspausdinta. Red.).

Stepas V a r a n k a

• LIETUVIŲ NAMUOSE kovo 3 d. dr. Viktoras Stankus iš Clevelando padarys pranešimą apie OSI įstaigos karo nusikaltėlių pajieškos pavoju. Svečias atsakins ir į paklausimus.

Pobūvyje, kuris skirtas "Dirvai" paremti, LN Dainos Vienetas atliks koncertinę programą, svečiai bus pavaišinti.

• LIETUVIŲ NAMŲ MINDAUGO MENĖJE kovo 10 d. rengiamas simpoziumas tema "40 metų išeivijos veiklos apžvalga ir įvertinimas". Dalyvaus L. Balsys, L. Beržinytė, J. Danys, D. Juozapavičiūtė, dr. A. Klimas, A. Rinkūnas. Pirmininkaus prof. R. Vaštokas.

• Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas šaukia metinį NARIŲ SUSIRINKIMĄ š. m. KOVO 10 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Parapijos salėje. Narių registracija pradeda 2:30 val. p.p.

• LIETUVIŲ EVANGELIKŲ IŠGANYTOJO PARAPIJOS Moterų Draugijos susirinkime vasario 10 d. išrinkta valdyba: Marija Dambarienė - pirmininkė, Galina Maurušaitytė - sekretorė, Jieva Pūklienė - išdinkinė, narės: Elena Balčiūnienė, Elena Juknienė, Ona Langienė ir Vilma Steponienė.

• Šiemet, minint komp. BACHO 300 m. mirties sukaktį, Toronte gegužės 1-12 d.d. vyks Tarptautinės Bacho kūrinis atliekančių pianistų varžybos. Išrinktieji pianistai tarp 15-35 m. amžiaus gros vertinimo komisijai.

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. - 12 v.p.p.

Narys of "Better Business" Bureau

PATARNAVIMAS - GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAIŠRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA-INSURANCE

Walter Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

V. Bačėnas

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

NEPRIKLAUSOMA LIETUYA

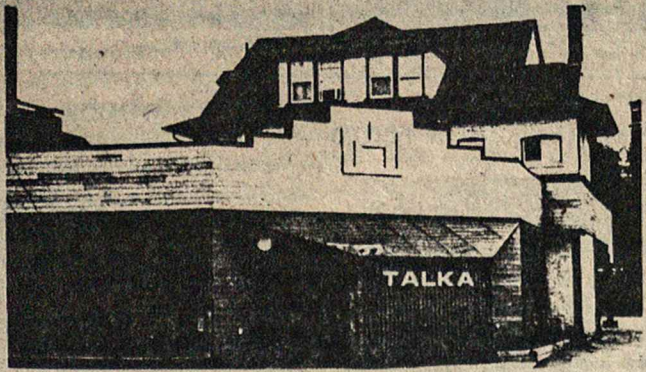
JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

'ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ, SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE (Škersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. vakaro. SKAMBINKITE : 487-5591

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 21 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 6 %	nekiln. turto pask... 10 1/2 %
santapas 7 1/2 %	asmenines paskolas 12 1/2 %
kasd. palūkon. už sant. 7 %	Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
term. indėlius 1 m. 10 1/4 %	Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$ 2.000.
term. indėlius 3 m. 10 1/4 %	Nemokama asm. paskolų drauda iki \$ 10.000.
reg. pensijų fondo 9 1/4 %	
90 dienų indėlius 9 %	
(minimum \$ 5.000)	

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. r. iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais — nuo 9 v.r. iki 12 val. r.
Liepos ir Rugpjūčio mėnesiai šeštadieniais uždaryti.

Ottawa

OTTAWOS, ONT. APYLINKĖS PIRMININKAI IR KAPELIONAI 35 — KIŲ METŲ SUKAKTIES PROGA

montreal

LINKSMOS IR DAININGOS VESTUVĖS

Šie metai AV Parapijos Choro nariams bei narėms prasidėjo gana gerai. Pirmiausia, sausio mėnesio pradžioje buvo atšvęsta gana jaukus subuvimas Naujųjų Metų proga. O štai, sausio 26 d. — vėl kitas, tik žymiai svaresnis įvykis. Tą dieną, šeštadienį buvo atžymėtos jaunojo choristo Vytauto SPUDULIO vedybos su šaunia panele iš Suvalkų Trikampio — Terese RAMA-NAUSKAITĖ.

Savaitę anksčiau buvo atšvęsta abiejų jaunuolių vakarai ir ta proga jiems buvo įteikta nemaža Choro narių sutelktinių dovanų.

Pačios vestuvės įvyko labai entuziastingoje atmosferoje. Iškilnės prasidėjo apie 3 val. p.p. jungtuvėmis AV šventovėje. Klėbonas Tėv. J. Kubilius suteikė sakramentus, pasakydamas labai prasmingą pamokslą ir palaimindamas jaunąją porą naujam gyvenimui. Mišrus choras kolegai VYTAUTUI ir TERASELAI atgiedojo keletą labai gražių vestuvinių himnų.

Po religinių apeigų prasidėjo linksmoji dalis, kuri vyko AV Parapijos salėje. Prasidėjo apie 5 val. p.p. ir truko iki vėlyvos nakties.

Prie "U" forma išdėstytų stalų susėdo gausūs būrys choro narių ir nemažai svečių ir giminių iš Montrealio ir net Toronto. Veikiant geram P. Žukausko barui, vestuvinių nuotaika veikiai pakilo iki lubų. Vaisių stalai buvo nuolat papildomi

Jaunieji Teresė ir Vytautas SPUDULIAI po jungtųjų AV šventovės priėmimo, 1985.1.26

Jaunavedžiai prie iškilnių stalo su savo piršliu STASIU DAUNORAVIČIUM. Abi nuotraukos D.N. Baltrukonis

kruopščių šeimininkių paruoštais skanėstais.

Netrukus prasidėjo oficialioji dalis. Pokylio iškilnių vadovas Antanas K e b l y s pravedė sveikinimų programą. Pirmuoju kalbėtoju prie mikrofono buvo pakviestas

chorų pirmininkas D.N. Baltrukonis. Jo sveikinimo žodį sudarė keletas minčių. Viena jų — tai visos išeivijos paliktas nuostolis — skola tautai, kurią mes bandome atsikelti, dalyvaudami kultūrinėje ar kitokioje

KLB OTTAWOS APYLINKĖS VALDYBA 1985 M. Tai keturi jaunosios kartos ir vienas vidurinės kartos atstovas. Iš kairės: Juozas AUGAITIS — V-bos narys; Petras JURGUTIS — išdininkas; Algis DANAITIS — pirmininkas; Vida BALSEVIČIŪTĖ — V-bos narė ir Benius BARYSA — sekretorius. Nauji žmonės, naujesnės mintys ir sumanymai. Kas penkeri metai yra paruošiama Ottawos Apylinkės pirmininkų ir kapelionų fotografija — vinjetė. Čia prisiminta 35 metų sukaktis: 1949 — 1984.

lietuviškoje veikloje. Jis kvietė jaunąją šeimą įsijungti visa savo jauna energija į Montrealio lietuviškosios kolonijos tolesnį gyvavimą ir nepamiršti, jog "Lietuviais esame mes gimę — lietuviais norime ir būt". Jis baigė savo sveikinimą, linkėdamas mišraus, vyrų choro ir Okteto vardu jaunajai porai skaisčios ateities.

Toliau kalbėjo giminės ir svečiai iš Montrealio ir Toronto. Ypatingai nuotaikingas buvo kalbėtojas iš Toronto Vyrų Choro "Aras" Valdybos narys V. P e č i u l i s. Jis pabėrė visą pluoštą iš anksčiau paruoštų anekdotų, kurie labai pritiko šiai vestuvinei puotai.

Pasibaigus sveikinimams ir kalboms, sekė tradicinė dalis — piršlio "teismas ir korimas". A. Keblys prie mikrofono paskaitė iš vysk. M. Valančiaus raštų labai nuotaikingą epizodą iš žemaičių vestuvinių papročių. Tuo tarpu salėn buvo atgabentos aukštos kopėčios su "kartuvėmis". Prie jų aukštai užkopę jaunuolis Juozas K e r š y s laikė virvę. Apačioje stovėjo vargšas piršlėlis Stasys D a u n o r a v i č i u s su kilpa ant kaklo, stropiai saugomas dviejų pabrolių, laukdamas savo "egzekucijų". Jos turėjo tuo jau pat įvykti. Bet štai, iš užstalės ir "išlaisvino" savo piršlę nuo grėsmingo likimo.

Suširmuliavo, sumirgėjo jaunavedžių pradėtas šokis, kurin įsijungė visas pamergių ir pabrolių būrys. Nuotaikingas pokylis jau sviro į antrą pusę, kai prie jaunųjų stalo susirinkę oktetistai kolegai Vytautui su žmonė-

le užtraukė "Žydi, kvepia margos gėlės". Vėliau, šokių muzikai nutilus, suskambėjo linksmos sutartinės, pavairintos duetais, trio ir t.t.

Vakarienei einant prie pabaigos, svečiai rikiavosi prie jaunavedžių stalo su savo sveikinimais ir dovanomis.

Tai taip maždaug praėjo kitas džiugus įvykis mūsų Montrealio lietuviškosios kolonijos padangėje. Lai jis būna ilgas ir malonus atsiminimas šiai naujai šeimai. Iš jos mes tikimės ir lauksime, kad ji ir toliau dalyvaus mūsų kolonijos gyvenime.

D.N. B.

• ČEČKAUSKIENĖ Ona paslydusi susižeidė ranką, kurią teko sugipsuoti. Sveiksta namuose.

• SKAUTAI rodys savo darbą Place LaSalle vasario 28 ir kovo 1, 2 d. d. Rene Tardif dainuos, akomponuodamas gitarą, savo sukurtas skautų dainas.

VALYKLA SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAI DŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

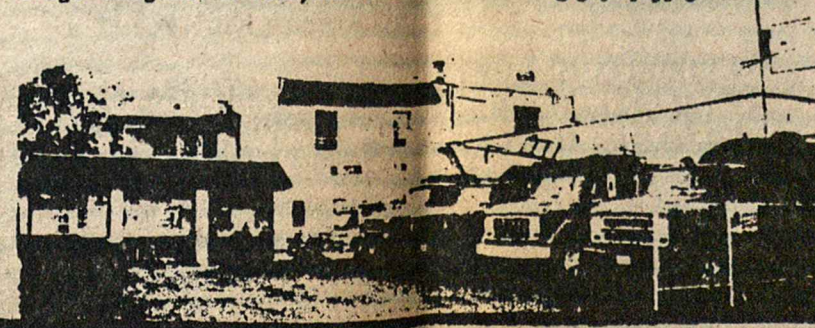
495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY RICHARD ROOFER — COUVREUR

7725 George LaSalle
Seriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

1123 Maple Blvd.
Chateauguy,
Tel: 691-4763

5784 Verdun Av.
Verdun, Que.,
Tel: 767-9956

montreal

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI MONTREALYJE

Nepriklausomosios Lietuvos valstybės atstatymo - VASARIO 16-tosios 67-tą sukaktį Montrealyje minėjo - vasario 17 d. Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero lietuvių šventovėse vyko iškilmingos pamaldos. Minėjimo Aktas - Koncertas buvo surengtas Verdun Catholic High School Auditorijoje tos pačios dienos popietėje.

Naujieta buvo jaunosios kartos lietuvių Gintės Damašytės ta proga pasakyta kalba. Įdomu buvo klausytis jos rūpestingai paruoštos, trumpaisakiniais, geru balsu ir tarsena perduotų minčių. Gintė Damušytė yra giliai apgalvojusi ir įsisiūmoniusi tai, kas brangintina mūsų tautai ir tuo pačiu visuotina žmoniškumui. Tai ji ypatingai savo kalboje pabrėžė. /Jos kalbos ištraukos bus atspausdintos kitame "NL" numeryje/.

Minėjimą patyrusiai pravedė Daiva Piečaitytė, kuri taip pat perskaitė ir Rezoliuciją.

Patvariai išlaikydami tradiciją, šauliai su kūrėju savanoriu K. Sitkausku įnešė vėliavas. Sugiedotas Kana-

dos Himnas. Tylos minute pagerbti kariai, šauliai, partizanai ir visi kiti, žuvę už mūsų Tėvynės ir valstybės laisvę. Gėlė pagerbtas ištikimas vėliavnešys kūrėjas-savanoris Kazimieras Sitkauskas.

Sveikino latviai, estai, ukrainiečiai, lenkai, vengrai; federal. vyriausybės atstovai, Quebec'o vyriausybės raštu; LaSalle ir Verdun savivaldybių atstovai. Visi sveikintojai buvo gerai pasiruošę. Kaikurie ir per ilgai kalbėjo, kartojo mums visiems gerai žinomus istorinius faktus. Bet- turbūt reikia arba iš anksto riboti jiems laiką, arba tai priimti kaip nuosirdumo ženklą ir gal norą parodyti, kad tikrai yra susipažinę.

Minėjimo programoje nieko naujo nepamatėme. Įvertinome montrealiečių "Gintaro" A nsamblio šokėjus, kurie su pasitikėjimu ir gera nuotaika atliko savo šokius. Tuo labiau jaučiame jiems didelę šilumą, nes jaunų vadovų rankose jie gražiai išsilaiko ir daro pažangą. Prisimename, kaip jie dar tik buvo pradėję mokytis ir groti, ir šokti...

Montrealio Vyru Choras taip pat pridavė svorio ir atlaikė šios pažymėtinai nedidelės salės dainavimui be mikrofonų/apie ką jau ne kartą buvome rašę/sąlygas.

● PAVASARIO Mergaičių Choras ruošiasi paminėti savo penkmetį specialia programa.

IEŠKOMA lietuviškai kalbanti mergaitė, 18-20 metų amžiaus, prižiūrėti ir lietuviškai mokytis du vaikus, 1 ir 3 metų amžiaus, mišrioje /lietuviškoje - angliškoje/ šeimoje. Mes gyvename istoriniame Quebec'o senamiestyje, arti visų įdomumų. Bus parūpintas valgis ir atskiras butas su atlyginimu. Darbas - mažiausiai metams, pradedant šią vasarą. Rašykite: Dr. Audrius Plioplys, 23 rue St. Flavien, Quebec, Que. G1R 4K1.

Kitą pagirtina naujiena - prie įėjimo staliukų, šalia tradiciniai renkamų KLB-nei ir Tautos Fondui aukų, buvo išdėstytos dailios, profesionaliai paruoštos brošiūros

Be mikrofono ne tik solistai, bet ir mažesnio sąstato grupės turi kovoti su sunkia akustika. Jeigu mikrofonai nevartojami, tai reikia užnugarėje palikti visas tas akso-mines užuolaidas. Tai reikiataip pat, kad tektų ir pianiną nukelti žemyn...

Programoje "Pavasario" Mergaitės, parodžiusios naujų dainų repertuarą, užtikrinomus, kad jos pasiryžusios tobulėti. Tai nelengvas uždavinys, nes meniškai tobulėjimui ribos nėra ir svarbiausia, pareikalauja rimto atsidavimo ir asmeninės disciplinos. Pažymėtinas geras jų dainų žodžių tarimas. Visiems tinkamai akomponavo muz. A. Stankevičius.

Sklaidus scenos tvarkymas, dailiai atspausdinta programa darė gerą įspūdį.

Programoje pasigedome dailiojo žodžio- poezijos. Su trumpiniais laikurių sveikintojų kalbas, dar būtų likusios bent 8 minutės poezijos posmams, kas būtų pridavę šventiško.

Gera, kad rezoliucija buvo perskaityta lietuviškai, o anglų ir prancūzų kalbose tekstas išdalintas svečiams. Minėjimo pabaigoje, kad ir mažesni, negu paprastai, būrį susirinkusiųjų vėl tradiciniai sujungė nenutraukiamais ryšiais gražus ir prasmingas mūsų Tautos Himnas. /Šį kartą, visų patogumui, buvo paduota žemesnė tonacija ir visa auditorija be vargo galėjo prisijungti/.

Baigiamąjį žodį taip pat ir padėką svečiams, programos atlikėjams bei visiems minėjimo dalyvams, kaip jau ne kartą, šiltu, originaliu ir kondensuotu žodžiu pasakė KLB Montrealio Apylinkės Valdybos p-kas Arūnas Staškevičius.

Kitą pagirtina naujiena - prie įėjimo staliukų, šalia tradiciniai renkamų KLB-nei ir Tautos Fondui aukų, buvo išdėstytos dailios, profesionaliai paruoštos brošiūros

APIE REDAGAVIMUS...

1861 m. VASARIO mėn. 23 d. Rakandžių vls., Šiaulių apskr., gimė aušrininkas, visuomenės veikėjas Jonas ŠLIUPAS (mirė 1944 m. lapkričio 6 d.).

1884 metų pradžioje J. Basanavičius atkvietė į Prusiją tada Ženevoje gyvenantį Joną Šliupą ir perdavė jam redagavimą. J. Šliupas apsigyveno pas ūkininką Martyną Janikų, kuris buvo prisidėjęs prie AUŠROS leidimo. Bet AUŠRA negalėjo išlaikyti apmokamo redaktoriaus. Šliupas, atlikęs redakcinius darbus, turėjo Jankui "gelbėti ant ūkės, kad turėtų valgi ir gyvenimą pas Jankų".

Papjaustęs ir paskaldęs malkų, padėjęs supjaustyti akseklį, vėl redagavo laikraštį. Tačiau ir Prūsų vyriausybė nebuvo AUŠROS žmonėms palanki: 1884. III. 13 d. vokiečiai Šliupą privertė išvažiuoti į Ameriką suredagavus tik šešis numerius. (Br. Kviklys)

IŠNUOMOJAMAS II-me aukšte 5½ kambarių butas, apšildytas, saulėtas, su balkonu ir vieta mašinai. Butas laisvas nuo gegužės mėnesio. Skambinti Tel: 389-4195

anglų kalba, panaudojant medžiagą daugiausia iš LKB Kronikų. Brošiūros, lius - trutos atvaizdais ir ištraukomis iš tekstų, kurie liudija persekiojimus tikinčiųjų katalikų Lietuvoje-suaugusių ir jaunuolių-moksleivių. Žinias ir brošiūras patiekė Lietuvių Informacijos Centras ir "Lithuanian Catholic Religious Aid".

Jose kalbama tik apie 3 pasauliečius - Skuodį, Petkų, Terlecką, žiauriai nubautus, nesilaikant Helsinkio susitarimų, už tautinius ir religinius įsitikinimus. Visi kiti minimi- kunigai.

Pilno valdo informacijai būtų reikėję bent vienos brošiūros, kuri būtų pasinaudojusi ir kita pagrindine medžiaga, nes vyksta ne tik religinė netolerancija. /Be to, yra nukentėjančių ir kitų religinių grupių žmonių/.

Visdėlto, padarytas didelis žingsnis informacijos srityje. Šios brošiūros turi išliekančią vertę ir jas įvairiomis progomis reikia paskleisti kitataučių tarpe. Arba dar geriau-reguliariai ir be ypatingų progų.

Po minėjimo, prelegentė viešnia Gintė Damušytė, sveikintojai, svečiai, grupių vadovai buvo pakviesti lengvai užkandai AV klebonijos patalpas, kur buvo maloniai atsigavinta. dal.

KAS BUS BALANDŽIO 20 D.?

Atspėjote- "Nepriklausomos Lietuvos" savaitraščio tradicinis metinis SPAUDOS BALIUS. Rūpinamasi programa, šokių premijomis, vašėmis, loterija.

Viena pirmųjų, padovano - jusių loterijai laimiklyra p. Mickienė iš Longueuil. Bilius bus AV Parapijos salėje.

● SESELĖ PALMYRA sutinka pagloboti priešmokyklinio amžiaus vaikučius sekmadieniais po 10 val. mišių ir su jais praleisti naudingai laiką, kol tėvai dalyvauja II val. mišiose. Kreiptis į Seselelę tel: 766-9397.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 De Seve St., Montreal, P.Q. H4E 2A8 Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA
CERTIFIKATUS min. \$ 1,000,00	PASKOLAS:
1 metų 9 1/2 %	NEKILNOJAMO
TERMINUOTUS INDELIUS	TURTO IR
1 metų 9 1/2 %	ASMENINĖS
180-364 d. 9 %	PASKOLOS
120-179 d. 8 1/2 %	MIRTIES
30-119 d. 8 1/4 %	ATVEJU
TRUMPALAIKIU INDELIUS	TRAUDŽIAMOS
už \$ 20,000 ar daugiau	IKI \$ 10,000
TAUPOMOSIOS SAŠKAITOS	
specialios 6 1/2 %	
su draudimu 6 1/2 %	
kasdieninės 6 1/2 %	
ČEKIŲ SAŠKAITOS 5 %	

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antradi. Treč. 9:00 - 3:00	4:00 - 8:00
Ketvirtadieniai 12:00 - 8:00	2:00 - 6:00
Penktadieniai 10:00 - 6:00	
Sekmadieniais nuo SPALIO 15 iki GEGUŽES 15 d. abiejose parapijos salėse dirbama nuo 10:30 - 12:30 v. al.	

Maurice Kaplan Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

- Didelis pasirinkimas natūralių paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remonuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6 Tel: 288-9646

D.N. BALTRUKONIS IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas
PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181 ; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482 - 0772 Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ REALTIES

5159 De Maisonneuve West,
Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

• GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ •

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. G.S.C., I.B.

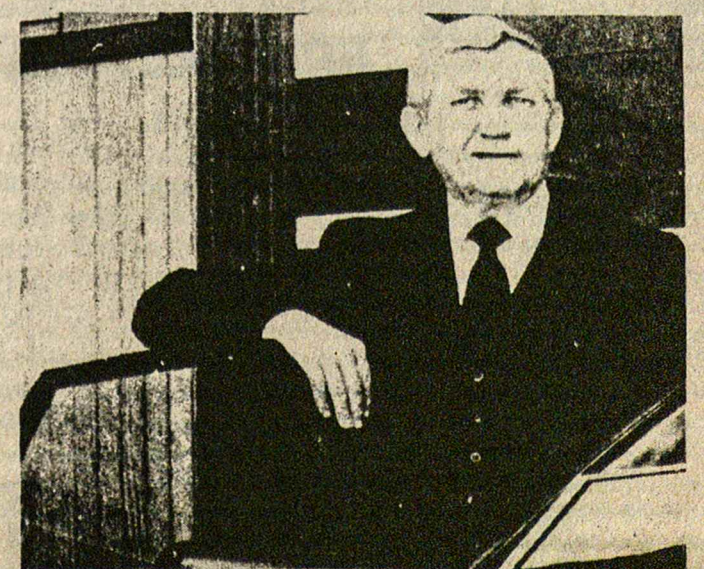
Komerčio, privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH, MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
SALES MANAGER

Tel. 489-5391

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

● Dėl nepaprastai blogų oro sąlygų sustabdžius lietuvių skridimą, sol. Gina Čapkus - kienė negalėjo dalyvauti Londone Vasario 16 d. minėjimo programoje. Iš pusiau-keles turėjo grįžti namo.

Privati kompanija organizuoja "La Boheme" operos spektaklius 12-kai savaitių, po 4 spektaklius savaitėje.

Operoje Muzetos rolę dainuos ir mūsų solistė Gina Čapkauskienė. Repeticijos prasidėjo ir pirmasis spektaklis numatomas kovo mėnesio pabaigoje.

Pildau pajamų mokesčių formas, Fed. ir Prov.
INCOME TAX RETURNS
Laima Skučaitė-Rutkauskienė
Tel: 697-3846

Dr. J. MALISKA

D. D. S.

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
1440 St. Catherine St. W.
Suite 600, Montreal, P.Q.

Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 761-4675

Dr. Philip Stulginski

D. D. S.

Dantų gydytojas - chirurgas
8606 Centrale, coin corner 45e ave.
suite 209. 364-4658

Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Aridorysta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Sestadieniais: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniais: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKILNOJANTIS PRISTATYMAS

7626 Central St. Ville La Salle, P.Q.
TEL: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4924

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., L.I.B., B.C.L.

4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q.
H4G 1E6 TEL. Bureau: 769-8824;
Residence: 366-6245

NOTARAI

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

5 Place Ville Marie, Suite 1220

Montreal, P.Q. H3B 2G2

Tel: (514) 871-1430

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALIUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496